

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ವಲಯ
ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೈಡ್ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲಟೊನೆ

ಹತ್ತನೇಯ ತರಗತಿ
ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ
ಸಿರಿಗನ್ನಡ ಜೀಎಂತಿ

ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶಕ್ಕಾಗಿ ರೂಪಿಸಲಾದ ಕೈಪಿಡಿ

“ನನ್ನ ಚಿತ್ತ ಶತಕದತ್ತ”

- ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರಿಕೆ ಅನುಸಾರ ಸಂಭವನೀಯ ಪ್ರಶ್ನಗಳು ಉತ್ತರ ಸಹಿತ
- ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯರಚನೆ
- ಮಾದರಿ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶ ಅಭಿਆಸ ಪ್ರಶ್ನಪತ್ರಿಕೆಗಳು

ಒಂದು ಆದರ್ಥವನ್ನು ಗುರಿಯನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳು ಕೇವಲ ಆ ಗುರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಯೋಚಿಸಿ, ಚಿಂತಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಡಿಪಾಗಿಡಿ ಆ ಗುರಿಯು ನಿಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಮನಸ್ಸು ಇಂದ್ರಿಯಗಳು ನರನಾಡಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವ್ಯಾಪಿಸಲೆ ಬೇರೆಲ್ಲಾ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಬಿಗಿಡಿ ಇದೇ ಯಶಸ್ವಿನ ಏಕಮಾತ್ರ ಸೂತ್ರ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಮುದ್ದಣ್ಣ
ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು

ರೂಪಿಸಿದವರು

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು(ಮಾಯಾಸುತ್ತ)
ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು
ಜಂಗಮ ವಾಣಿ. 9886897253

ಶುಭಾಶಯ ಕೋರುವವರು

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರೈಡ್ ಶಾಲಾ ಮುಖ್ಯಮಾನಾರ್ಥಿಯರ ಸಂಘ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ವಲಯ.
ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಪ್ರೈಡ್ ಶಾಲಾ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಂಘ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ವಲಯ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು
ಮತ್ತು ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಅನುದಾನಿತ ಶಾಲಾ ಕಾಲೇಜು ನೋಕರರ ಸಂಘ ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ವಲಯ.

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ್ತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೈಡ್ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

ಮುನ್ಮಡಿ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೆಯ ತರಗತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಒಂದು ಕಾಲಘಟ್ಟ. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಯಶಸ್ವಿನಿಂದ ಜೀವನದ ಪಥವೇ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಕನ್ನಡ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶುಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಅಂಕ ಪಡೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಶ್ರೀ ಎಂ.

ಶಾಂತರಾಜು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್. ಇವರು ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಳಿದ ವರ್ಷ ಟಾಗೆಂಟ್ 80+ ಅನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕಳಿದ ವರ್ಷದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷಾ ಕನ್ನಡ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆಯೇ ಈ ವರ್ಷ ಪ್ರಥಮ ಕೂಡ ನನ್ನ ಜಿತ್ತ ಶತಕದತ್ತು' ಶೀಫ್ರಿಕೆಯಡಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿರುವ ಟಾಗೆಂಟ್ 80+

ಕೈಪಿಡಿಯು ಪ್ರಗತಿ ಪ್ರಕಾಶ, ಪ್ರಜ್ಞಲ ಮೂರೂ ವಿಭಾಗದ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ನಮ್ಮ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ 'ಸ್ಕೂಲ್‌ಎಸ್‌ಸಿ ಸಂಜೀವಿನಿ'ಯ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳನ್ನು ಗಳಿಸಲು ನೇರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಈ ಕೈಪಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಕಾರಣಾಂಶಗಳ ವಿವರಗಳಿದ್ದು, ಇದು ಹತ್ತನೆಯ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಉನ್ನತ ವ್ಯಾಸಂಗ ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಸ್ವಧಾರಣೆಗಳ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ನೇರವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅತ್ಯಂತ ಶಾಲಾಫೋನೀಯವಾಗಿದೆ.

ಬದಲಾದ ಪರ್ಯಕ್ಷಮು ಪರೀಕ್ಷೆ ಪದ್ಧತಿಗೆ ನೀಲನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿ ಫಟಕಗಳಿಗೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಅಂಕಗಳನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರೂಪಿಸಿರುವ ಈ ಕೈಪಿಡಿಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಕಗಳಿಸಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಲೇಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶುಭ ಹಾರ್ಡ್‌ಕೆಯೋಂದಿಗೆ

ಸ್ಥಳ : ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ
ದಿನಾಂಕ : 4-1-2016

ಶ್ರೀಮತಿ ಮಹಾದೇವಮ್ಮೆ
ಕೇತ್ತ ಶಿಕ್ಷಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು
ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ವಲಯ

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

ಪರ್ಯಾ ಪ್ರಧಾನ ಅಧ್ಯಯನ ಪರ್ಯಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಗದ್ಯಭಾಗ	ಕವಿಗಳು/ಲೇಖಕರು	ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಅಂಕಗಳು
01	ಶಬರಿ	ಹು.ತಿ.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್	4
02	ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗೊರೂರು	ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	4
03	ಜೀವನದೃಷ್ಟಿ	ಎ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ್	3
04	ಧರ್ಮ ಸಮದೃಷ್ಟಿ	ಶಾಸನ (ಸಂಗ್ರಹ)	3
05	ಭಾಗ್ಯಶಿಲ್ಪ ಎಂ.ವಿಶೇಷರಯ್ಯ	ನರ್ ಡಿ.ಎಸ್. ಜಯಪ್ಪಗೌಡ	3
06	ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ	ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ	3
07	ವೃಕ್ಷಸೂಕ್ಷ್ಮ	ದುರ್ಗಸಿಂಹ	3
08	ಖ್ಯಾಪ್ರಗಿತೆ	ಎ.ಎನ್.ಮೂತ್ತಿರಾವ್	3
		ಒಟ್ಟು	26
ಪದ್ಯಭಾಗ			
01	ಎಮ್ಮನಡಿಗೇಳ್	ಆದಿಕವಿ ಪಂಪ	4
02	ರಕ್ಷಿತಾರ್ಥಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ	ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ	4
03	ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು	ಜಾನಪದ(ಸಂಗ್ರಹ)	3
04	ವಚನ ಸೌರಭ	ಜೀಡರದಾಸಿಮಯ್ಯ, ಬನವಣ್ಣ	3
05	ನಂಕಲ್ಪ ಗೀತೆ	ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ	4
06	ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು	ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ	4
07	ವೀರಲವ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ	3
08	ಸಾಫ್ರೆಕತೆ	ದು.ಸರಸ್ವತಿ ಇಂದೂಮತಿ ಲಮಾಣಿ	3
		ಒಟ್ಟು	28
ಪರ್ಯಾ ಮೋಷಕ ಅಧ್ಯಯನ			
01	ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ	ಎಚ್.ನರಸಿಂಹಯ್ಯ	2
02	ನಾಮಫಲಕ	ನಿಮ್ರಲ	2
03	ಉದಾತ್ತ ಚಿಂತನೆಗಳು	ಸಂಗ್ರಹ	2
04	ಹಾರಿವಾಳ	ಸು.ರಂ.ಎಕ್ಸ್‌ಬ್ರಿಡ್	1
05	ಜನಪದ ಒಗಟುಗಳು	ಸಂಗ್ರಹ	2
	ಪರ್ಯಾಧಾರಿತ ಪದಕೋಶ	ಒಟ್ಟು	9
		ಅಪ್ರಕಟಿತ ಗದ್ಯ	4
		ಒಟ್ಟಾರೆ	67

6. ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಂಕ ವಿತರಣೆ :

ಗದ್ಯ : 26, ಪದ್ಯ : 28, ಮೋಹಕ ಅಧ್ಯಯನ : 09,

ವ್ಯಾಕರಣ, ಅಲಂಕಾರ, ಭಂದಸ್ಸ ಮತ್ತು ವಾಕ್ಯರಚನೆ : 33

ಒಟ್ಟು : 100

ಅವಧಿ : 3 ಗಂಟೆಗಳು

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ	ಗದ್ಯ	ಪದ್ಯ	ಅಪರಿತ ಗದ್ಯ	ಮೋಹಕ ಅಧ್ಯಯನ	ವ್ಯಾಕರಣ	ವಾಕ್ಯರಚನೆ	ಒಟ್ಟು
1. ಬಹು ಆಯ್ದೆ	-	-	-	-	$10*1=10$	-	10
2. ಸಂಬಂಧಿಕರಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು	-	-	-	-	$4*1=4$	-	04
3. ಒಂದು ವಾಕ್ಯದ ಉತ್ತರಗಳು	$5*1=05$	$3*1=03$	-	$1*1=1$	-	-	09
4. ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳ ಉತ್ತರಗಳು	$4*2=8$	$2*2=4$	-	$4*2=08$	-	-	20
5. ಏದಾರು ವಾಕ್ಯಗಳ ಉತ್ತರಗಳು - ಸಂದರ್ಭಗಳು	$2*3=06$	$2*3=06$	-	-	-	-	12
6. ಕೆವಿ ಕೃತಿ ಪರಿಚಯ	$1*3=3$	$1*3=3$	-	-	-	-	06
7. ಭಂದಸ್ಸ	-	-	-	-	$1*3=03$	-	03
8. ಅಲಂಕಾರ		-	-	-	$1*3=03$	-	03
9. ಗಾದೆಗಳು			-			$1*3=3$	03
10. ಕಂಠಪಾಠ	-	$1*4=04$	-	-	-	-	04
11. ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದಿ ಅಧ್ಯೋತ್ಸಹಿತಿಗೆ ಅಡಕಗೊಂಡ ಮೌಲ್ಯವನ್ನಾಧರಿಸಿ ಸಾರಾಂಶ ಬರೆಯುವುದು	-	$1*4=04$	-	-	-	-	04
12. ಎಂಟು/ಹತ್ತು ವಾಕ್ಯಗಳ ಉತ್ತರಗಳು	$1*4=04$	$1*4=04$	-	-	-	-	08
13. ಅಪರಿತ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿಕೊಂಡು, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುವುದು.	-	-	$1*4=4$	-	-	-	04
14. ಪತ್ರ ಲೇಖನ	-	-	-	-	-	$1*5=05$	05
15. ಪ್ರಬಂಧ ರಚನೆ	-	-	-	-	-	$1*5=05$	05
ಒಟ್ಟು	26	28	04	09	20	13	100

ಪ್ರಶ್ನಾಕೋಶೇರಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಗಳು

ಒಂದು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

1. ಶ್ರೀ ರಾಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಶಬರಿ ಏನನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರು?
ಶ್ರೀ ರಾಮನಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಶಬರಿ ಹೂ, ಹಣ್ಣ, ಹಂಪಲು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ್ದಾರು.
2. ಮತಂಗಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ತಪಸ್ವಿನಿ ಯಾರು?
ಮತಂಗಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ವಾಸವಿದ್ದ ತಪಸ್ವಿನಿ ಶಬರಿ.
3. ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಿಣಿರಿಗೆ ಮತಂಗಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸೂಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?
ಧನು ಎಂಬ ಖಿಡು ಮತಂಗಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಸೂಚಿಸಿದರು.
4. ಹಾಶಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಾದಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿರುವ ಅಂಶಗಳು?
ಯಾಂತ್ರೀಕರಣ, ವಿದ್ಯುತೀಕರಣ, ಅಣುಶಕ್ತಿ, ಜೌದ್ಯೋಗಿಕರಣ.
5. ಅಮೇರಿಕಾದ ಕೆನಡಾಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಅಪಾಯ ಹೆಚ್ಚು ಏಕೆ?
ಅಮೇರಿಕಾದ ಕೆನಡಾಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಿತವಾಗಿ ಮರದಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಮೇರಿಕಾ ಕೆನಡಾಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯ ಅಪಾಯ ಹೆಚ್ಚು.
6. ಅಮೇರಿಕಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ರಂಜಿಸಿದ ಕನ್ವಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಭಾಗಗಳು ಯಾವುವು?
ಕನ್ವಡನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಜಾನಪದ ಹಾಸ್ಯ ಕಥೆಗಳು, ಗಾದೆಗಳು & ಹಂಚತಂತ್ರದ ಕಥೆಗಳೆಲ್ಲ ಅಮೇರಿಕಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ರಂಜಿಸಿದ ಕನ್ವಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಭಾಗಗಳು.
7. ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಸ್ವಾಲಿನತ್ತ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕಲು ಕಾರಣವೇನು ?
ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಮುಡುಗನನೆಲ್ಲೇ ಮೇಷ್ಟೆನೆಲ್ಲೇ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರಲು ಸ್ವಾಲಿನತ್ತ ಹೆಚ್ಚೆ ಹಾಕಿದರು.
8. ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದ ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಗೊರೂರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಜಾಞ್ಜನೋದಯವಾಯಿತು?
ಗೊರೂರ ಹೆಂಡತಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದು “ಚೆನ್ನಾಯ್ಯ” ಹಿಂಗೆ ಬಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಮಾತಾಡುತ್ತ ಕುಳಿತುಬಿಟ್ಟರೆ ಮನೆ ಉರಿದು ಹೋಗುತ್ತೆ. ಎಂದಾಗ ಗೊರೂರಿಗೆ ಜಾಞ್ಜನೋದಯವಾಯಿತು.
9. ಧರ್ಮಗಳು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ರತ್ನ ಪಾಠ ಏನು?
ಸಾಧಕನಿಗೆ ಅಂತರ್ಜೀವಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಸಮಾಜವೇ ಆತನನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ಧರ್ಮಗಳು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತ ರತ್ನ ಪಾಠವಾಗಿದೆ.
10. ಗೃಹಸಾಶ್ರಮವು ಧನ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು?
ಗೃಹಸಾಶ್ರಮವು ಧನ್ಯವೆಂದು ಕಾಳಿದಾಸನು ಕಲ್ಪಿಸದ ಒಬ್ಬ ಖಿಡು ಅರಣ್ಯಕನು ಹೇಳಿದನು.
11. ಅಂತರ್ಜೀವಿಯ ಶಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ವೆಚ್ಚಿವಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ?
ಅಂತರ್ಜೀವಿಯ ಶಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಮನದ ಮೋಗಸಾಲೆಯನ್ನು ಓರಣವಾಗಿಸುವುದರಲ್ಲೇ ಅವನ ಶಕ್ತಿ ವೆಚ್ಚಿವಾಗುತ್ತದೆ.
12. ಅಂತರ್ಜೀವಿಗೆ ಯಾವುದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ?
ಅಂತರ್ಜೀವಿಗೆ ಉಳಿದವರ ಯೋಗಕ್ಕೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.
13. ಬುಕ್ಕರಾಯನ ಹಿರಿಮೆ ಏನು?
ವೀರ ಬುಕ್ಕರಾಯನ ಶ್ರೀಮನ್ಮಹಾಮಂಡಳಿಶ್ವರ ಶತ್ರುರಾಜರಿಗೆ ರಾಜ ಕೊಟ್ಟಿ ಭಾಷೆಗೆ ತಪ್ಪಿ ನಡೆಯುವ ರಾಜರಿಗೆ ಗಂಡನಿದ್ದಂತೆ ಇದು ಬುಕ್ಕರಾಯನ ಹಿರಿಮೆ.
14. ಬುಕ್ಕರಾಯನ ರಾಜ್ಯ ಭಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೋಳಿಗೆ ಸಂಘಾದ ನಡೆಯಿತು?

ಬುಕ್ಕರಾಯನ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವೈಷ್ಣವ ಭಕ್ತರಿಗೂ, ಜ್ಯೇಂಧ್ರಮೀರ್ಯಾಯಿರಿಗೂ ಸಂಪಾದ ನಡೆಯಿತು.

15. ರಾಯನು ವಿಧಿಸಿ ಕಟ್ಟಲೇಯನ್ನು ಮೀರಿದರೆ ಆಗುವ ಪರಿಣಾಮವೇನು ?

ರಾಯನು ವಿಧಿಸಿದ ಕಟ್ಟಲೇಯನ್ನು ನಿಯಮವನ್ನು ಮೀರಿದರೆ ಅವನು ರಾಜದೋಹಿ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

16. ನಾಡ ಭವ್ಯ ಜನರು ಬುಕ್ಕರಾಯನ ಬಳಿ ಏನೆಂದು ಭಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದರು. ?

ನಾಡ ಜನರು ಬುಕ್ಕರಾಯನ ಬಳಿ ಬಂದು ವೈಷ್ಣವ ಭಕ್ತರು ಮಾಡುವ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಭಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದರು.

17. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಮೂರಜರು ಎಲ್ಲಿಯವರು ?

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಮೂರಜರು ಮೂಲತಃ ಆಂದ್ರ ಪ್ರದೇಶದ ಕನ್ನಾಡಿಲಜಿಲ್ಲೆ ಗಿಡ್ಡಲಾರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ವೋಕ್ಸ್‌ಗೋಂಡಂ ಅಗ್ರಹಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು.

18. ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ರವರಿಗೆ ಯಾವ ಪದವಿ ನೀಡಿತು ?

ಬ್ರಿಟೀಷ್ ಸರ್ಕಾರ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ರವರಿಗೆ 'ಸರ್' ಪದವಿ ನೀಡಿ ನೌರವಿಸಿತು.

19. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರನ್ನು ದಿವಾನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದವರು ಯಾರು ?

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರನ್ನು ದಿವಾನರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದವರು ನಾಲ್ಕಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರು.

20. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರ ಹುಟ್ಟಿಹಬ್ಬದ ಸೇನಪಿಗಾಗಿ ಯಾವ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ?

ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರ ಹುಟ್ಟಿಹಬ್ಬದ ಸೇನಪಿಗಾಗಿ ಇಂಜನಿಯರ್ಸ್ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ

21. ಮನೆ ಮಂಚಮ್ಮೆ ಯಾರು ?

ಕವಿ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮದೇವತೆ.

22. ಮನೆ ಮಂಚಮ್ಮೆ ಕಥೆ ಹೇಳಿದ ಕವಿ ಯಾರು ?

ಮನೆ ಮಂಚಮ್ಮೆ ನ ಕಥೆ ಹೇಳಿದ ಕವಿ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯನವರು.

23. ದೇವನೂರರ ನನ್ನ ದೇವರು ಯಾರೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಿಸಿದೆ. ?

ಚಾವಡಿ ಇಲ್ಲದ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರುಣ್ಯ, ಸಾಮತೆ, ಅಹಿಂಸೆಯ, ಬುದ್ಧನೇ, ದೇವನೂರರ ನನ್ನ ದೇವರು.

24. ವೃಕ್ಷಸಾಕ್ಷಿ ಕಥೆಯನ್ನು ಯಾವ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವೃಕ್ಷಸಾಕ್ಷಿ ಕತೆಯನ್ನು ಕನ್ನಡ ಪಂಚತಂತ್ರ ಎಂಬ ಚಂಪೂ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

25. ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದನು ?

ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳತನದ ಆರೋಪವನ್ನು ಹೊರಿಸಿದನು.

26. ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣರು ಏಕೆ ವಿಸ್ತೃಯ ಹೊಂದಿದರು ?

ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯೇ ಧನವನ್ನು ಕದ್ದಿರುವನೆಂದು ವೃಕ್ಷಪು ಸುಡಿದುದನ್ನು ಕೇಳಿ ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣರು ವಿಸ್ತೃಯ ಹೊಂದಿದರು.

27. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯು ತನ್ನ ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತನ್ನು ರೇಗೆ ಕಳೆದನು ?

ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತನ್ನು ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯು ದೇವ, ಗುರು, ದ್ವಿಜ ಮೂರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಳೆದನು.

28. ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣರು ವಟವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬಂದರು ?

ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿ ಮತ್ತು ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯರ ನಡುವಿನ ಜಗಳವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ವಟವೃಕ್ಷದ ಸಾಕ್ಷಿ ಕೇಳಲು ಬಂದರು.

29. ಹುಲಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಗಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಶಾನುಬೋಗರ ದುಂಡುಂಡಾದ ಶರೀರವನ್ನು ನೋಡಿ ಹುಲಿಗೆ ಪರಮಾನಂದವಾಯಿತು

30. ಶಾನುಭೋಗನ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತು ಯಾವುದು ?

ಶಾನುಭೋಗನ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತು ಲಿದ್ದ ಮನ್ತ್ರ.

31. ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ಯಾರು?
ಭಗವದ್ಗೀತೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವರು ವೇದ ವ್ಯಾಸರು.
32. ಭೀಮನಿಗೆ ಪವನನಂದನೆಂದು ಹೇಸರು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು?
ಪವನನೆಂದರೆ ವಾಯು, ನಂದನೆಂದರೆ ಮಗ ಭೀಮನು ವಾಯುವಿನ ಮಗನಾದ್ವರಿಂದ ಪವನನಂದನ ಎಂದು ಹೇಸರು ಬಂದಿತು.
33. ಘಟನಂಭೂತ ಯಾರು?
ಘಟನಂಭೂತ ದೈತ್ಯಜಾಚಾರ್ಯರು.
34. ಗಾಂಥಿಂ ಎಂದು ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಏಕೆ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ?
ಗಾಂಥಿಂ ಎಂಬ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಗಾಂಥಿಂ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
35. ಹಕ್ಕಿಯ ಕಣ್ಣಗಳು ಯಾವುವು?
ಸೂರ್ಯ ಮತ್ತು ಚಂದ್ರರು ಹಕ್ಕಿಯ ಕಣ್ಣಗಳು.
36. ಹಕ್ಕಿಯ ಯಾವುದರ ಸರಕೇತವಾಗಿದೆ. ?
ಹಕ್ಕಿಯ ಯುಗಗಳೇ ಉರುಳಿ ಹೊಸತನಕ್ಕೆ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಕಾಲದ ಸರಕೇತವಾಗಿದೆ.
37. ಹಲಗಲಿಯ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖರು ಯಾರು?
ಬಾಲ, ರಾಮ, ಹನುಮ, ಜಡಗ
38. ಕುಂಪಣಿ ಸರಕಾರ ಹೊರಡಿಸಿದ ಆದೇಶ ಏನು?
ಸರಕಾರದ ಅನುಮತಿಯಿರದೆ ಭಾರತೀಯರು ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸುವುದು.
39. ಶಿವನಿಗೆ ಯಾರ ಭಕ್ತಿ ಹಿತವೆನಿಸುತ್ತದೆ ?
ಮನಃ ಷಾರ್ವಕವಾಗಿ ಸತಿ-ಪತಿಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಷಾಜಿಸುವ ಭಕ್ತಿ ಶಿವನಿಗೆ ಹಿತವೆನಿಸುತ್ತಿದೆ.
40. ನಿಷ್ಪೇಯಾಳ್ಳ ಭಕ್ತನಿಗೆ ಯಾವುದು ನಟ್ಟಿನಡವಿಯು ಸಹ ಏನನಿಸುತ್ತದೆ ?
ನಿಷ್ಪೇಯಾಳ್ಳ ಭಕ್ತನಿಗೆ ನಟ್ಟಿಡವಿಯು ಸಹ ಪಟ್ಟಣ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.
41. ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ ಯಾವಾಗ ಒಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ.?
ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಿದಿದ್ದರೆ ಕೂಡಲ ಸಂಗಮದೇವ ಒಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ.
42. ವಚನಕಾರರು ಯಾವುದನ್ನು ಮರನನೇರಿದ ಮರ್ಕಣಿಪೆಂದಿದ್ದಾರೆ ?
ವಚನಕಾರರು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮರನನೇರಿದ ಮರ್ಕಣಿಪೆಂದಿದ್ದಾರೆ.
43. ಯಾವುದನ್ನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು. ?
ಬಿರುಗಾಳಿಗೆ ಹೋಯಾದುವ ಹಡಗನ್ನು ಎಚ್ಚರದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನಡೆಸಬೇಕು.
44. ನದಿ ಜಲಗಳು ಏನಾಗಿದೆ ?
ನದೀ ಜಲಗಳು ಕಲುಷಿತವಾಗಿದೆ.
45. ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವಚನಕಾರರು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ?
ಮಾನವನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವಚನಕಾರರು ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯನ್ನೇರಿದ ನಾಯಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.
46. ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವರು ಯಾರು?
ವಾಲ್ಯೇಕ ಆಶ್ರಮದ ಲವ ಮತ್ತು ಆತನ ಸಂಗಡಿಗರು ಕಟ್ಟಿದ್ದರು.
47. ಕುದುರೆಯನ್ನು ಲವನು ಯಾವುದರಿಂದ ಕಟ್ಟಿದನು?
ಕುದುರೆಯನ್ನು ಲವನು ತನ್ನ ಉತ್ತರೀಯದಿಂದ ಕಟ್ಟಿದನು.
48. ಮಣಿನ ಮಾಲೀಕ ಯಾರು ?
ಮಾನವ ಎಂಬುವವನು ಮಣಿನ ಮಾಲೀಕ.

49. ಮಾನವ ಗಡಿಯನ್ನ ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ ?
ಮಾನವ ಎಂಬುವವನು ಮಣಿನ ಮಾಲೀಕನಾದನೆಂಬ ಮತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಗರೆ ಎಂದು ಗಡಿ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡ
50. ಮಾನವನ ಕಾದಾಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು?
ಮಣಿನ ಮಾಲೀಕನಾದ ಮಾನವ ಗರ್ವದಿಂದ ಬೀಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು ಈ ಬೀಗುವಿಕೆಯೇ ಮಾನವನ ಕಾದಾಟಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.
51. ಅಜ್ಞಾನ ತೊಲಗಿಸಲು ಕವಯಿತ್ರಿ ಏನಾಗ ಬಯಸಿದ್ದಾರೆ?
ಅಜ್ಞಾನ ತೊಲಗಿಸಲು ಕವಯಿತ್ರಿ ವಾಗ್ದೇವಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಂಥ ನಾನಾಗಿ ಧನ್ಯಾಜಗಬೇಕು.
52. ಮುದ್ದು ಪಾರಿವಾಳಗಳ ಜೋಡಿ ಎಲ್ಲಿ ಸಂಸಾರ ಹೂಡಿತ್ತು?
ದಟ್ಟವಾದ ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹೆಮ್ಮೆರದ ಹೊದರಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ದು ಪಾರಿವಾಳಗಳ ಜೋಡಿ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಹೂಡಿತ್ತು.
53. ಜೋಡಿ ಪಾರಿವಾಳಗಳು ಹೇಗೆ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದವು?
ಹಗಲಿರುಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಬಾಳುತ್ತ ಒಂದನೇಷ್ಯಂದನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ಅಗಲಿರದೆ, ಹೊದರಿನಲ್ಲಿ ಹಿನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದವು.
54. ಪಾರಿವಾಳಗಳ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ?
ಇಟ್ಟ ಹೊಟ್ಟೆ ಬಡೆದು ಹೊರಬಂದ ಮುದ್ದಿನ ಮರಿಗಳ ಮಧುರವಾದ ಸದ್ಗುಣನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಅವುಗಳ ಆನಂದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿತ್ತು.

ಎರಡು ಅಂಕದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು :-

1. ಕಲೋಪಾಸಕನ ಕರ್ತವ್ಯ ಏನು?
ಕಲೋಪಾಸಕನು ಪರಾಂತಃಕರಣ ಪ್ರವೇಶಿಯಾಗಿ ಜನತೆಯ ಮನವನ್ನು ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ಅವನು ತಿದ್ದಬೇಕು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಅವನ ಸಂಬಂಧ ಬರುವುದೋ ಅವರ ಅಂತಃಕರಣವನ್ನು ನೋಯಿಸದಂತೆ ತನ್ನನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಿಯಾದರೂ ಉಳಿದವರ ಹಿತ ಚಿಂತನೆ ಹಾಗೂ ಹಿತ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದು ಕಲೋಪಾಸಕನ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.
2. ಸಾಧಕನ ಯೋಗ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಸಮಾಜ ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು?
ಸಾಧಕನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳು ರತ್ನಪಾಠವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟಿವೆ ಸಾಧಕನಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಅವನನ್ನು ಆ ಸಮಾಜವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು, ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳು, ವಿಹಾರಗಳು, ಅನ್ವಯತ್ವಗಳು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಮರಗಳನ್ನು ಏರ್ವಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಅಂತಹ ಸಾಧಕರನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬುದು ಸಮಾಜದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.
3. ಸಾಧಕನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವು ಸಮಾಜ ಹೇಗೆ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು?
ಸಾಧಕನ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳು ರತ್ನಪಾಠವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಸಾಧಕನಿಗೆ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಬಾರದೆಂದು ಅವನನ್ನು ಆ ಸಮಾಜವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಧರ್ಮಶಾಲೆಗಳು ವಿಹಾರಗಳು, ಅನ್ವಯತ್ವಗಳು, ದೇವಸ್ಥಾನಗಳು, ಮರಗಳನ್ನು ಏರ್ವಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಂತಹ ಸಾಧಕರನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬುದು ಸಮಾಜದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ.
4. ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗೆಗೆ ವಿಶೇಷರಯ್ಯ ಅವರು ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?
ವಿಶೇಷರಯ್ಯನವರು ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕುರಿತು “ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವೇ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ಪರಮೋಜ್ಞ ಪರಿಹಾರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿರಬೇಕು, ಅದು ಕೆಲವೇ ಜನರ ಸೊತ್ತಾಗದೆ ಪ್ರಗತಿ ಪರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಆಜನ್ಮಿಸಿದ್ದ ಹಕ್ಕಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
5. ಬುಕ್ಕರಾಯನು ನಡೆಸಿದ ಧರ್ಮಸಭೆಗೆ ಯಾರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆಹಾರನಿಸಿದನು.?

ಬುಕ್ಕರಾಯನು ನಡೆಸಿದ ಧರ್ಮಸಚಿವೇಗೆ ಕೋವಿಲ್ ತಿರುಮಲೆ ಪೆರುಮಾಳರು ಕೋವಿಲ್ ತಿರುನಾರಾಯಣಪುರದ ಮುಖ್ಯರಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಿಗಳು, ಸಾತ್ವಿಕರೂ, ಅಕ್ಷಸಾಲಿಗರು, ರಾಟೆ ತಿರುಗಿಸಿ ನೀರು ಹಾಯಿಸುವವರು ಅಂದರೆ ಜಲಗಾರರು, 48 ಜನ ಸಾಮಂತರು ಮಲೆನಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನರು ಅಲೆಮಾರಿಗಳು ಕರಡಿಯ ಗುರುತಿನ ಧ್ವಜವುಳ್ಳ ದೊರೆಯ ಕುಲದವರು ಆಜಾನುಬಾಹುಗಳನ್ನು ಆಹಾನಿಸಿದ್ದಾನು.

6. ಜೈನಧರ್ಮದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಬುಕ್ಕರಾಯನು ಕೈಗೊಂಡ ಕ್ರಮಗಳೇನು ?
 ಬುಕ್ಕರಾಯನು ಜೈನಧರ್ಮದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಶ್ರೀ ತಿರುಮಲೆ ತಾತಯ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲಾ ಜೈನಧರ್ಮಿಯರುಗಳು ಅನುಮತಿಯಂತೆ ಬೆಳಗೊಳಿದ ಶೀರ್ಫದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಪ್ರೇಷ್ಟವ ಅಂಗರಕ್ಷೆಗೋಸುಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ತ ಜೈನಧ ಬಾಗಿಲು ಕಟ್ಟಿಳೆಯಾಗಿ ಮನೆಮನೆಗೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಎತ್ತಿದ ಹೊನ್ನಿನಲ್ಲಿ ದೇವರ ಅಂಗರಕ್ಷೆಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಆಳುಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಉಳಿದ ಹೊನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಜೀರ್ಣಗೊಂಡ, ದುರಸ್ಥಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ಶೀರ್ಫಿಲಗೋಂಡಿರುವ ಜಿನಾಲಯಗಳ ಶಾಶ್ವತ ಜೀಜೋರ್ಡಾರ ಮಾಡುವುದು ಈ ಮಹಾರಾಜೆಯು ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರಿರುವ ತನಕ ತಪ್ಪದೇ ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕಟ್ಟಿಪ್ಪಣೆ ವಿದಿಸಿದರು.
7. ನೆಹರೂ ಅವರು ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ?
 ನೆಹರೂ ಅವರು ಸರ್. ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರನ್ನು ಕುರಿತು : ದುರ್ಘಟಪರಾತ್ ಭಾರತೀಯರಾದ ನಾವು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವವರು ಮತ್ತು ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆಯಲಾರೆದವರೆಂಬ ದೂಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದೇವೆ ತಾವು ಈ ಮಾತಿಗೆ ಬಹುದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರತಾಗಿದ್ದೀರಿ, ತಾವು ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದನ್ನು ತಾವು ತಮ್ಮಿಂದ ಕಲಿಯೋಣ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.
8. ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಏನೆಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು ?
 ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ಅವರು ಎಂಜಿನಿಯರ್‌ಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸಗಳು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕವಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಪ್ರಪಂಚದಾದ್ಯಂತ ಯಾವುದೇ ವರ್ಗದ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಕುಶಲತೆ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಇತರೆ ಯಾವುದೇ ದೇಶದ ಎಂಜಿನಿಯರ್ ಪಡೆಯುವಷ್ಟೆ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಮಾಹಿತಿಗಳೆಲ್ಲಾಗಲಿ ವಿಧಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ನಾವು ಹಿಂದುಳಿಯುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರು.
9. “ವಚನ ಧರ್ಮದ” ಬಗೆಗೆ ದೇವನೂರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?
 ಒಂದು ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಅದೆಷ್ಟು ಮಾಡ್ಯಮ ವಚನ ಧರ್ಮದ ಬಗೆಗೆ ದೇವನೂರರು “ ಹನ್ನೆರಡನೇ ಶತಮಾನದ ವಚನ ಆಂದೋಲನದ ಇಪ್ಪತ್ತೆಡು ವರ್ಷಗಳು ಹುಡುಕಿದರೂ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಕನಾಟಕದ ಈ ಮಾದರಿ ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಗುಪುದಿಲ್ಲವೇನೋ ಈ ವರ್ಷ ಧರ್ಮಗಳು ಜಾತಿಯ ಬಳ್ಳಲಿನಿಂದ ಮೇಲೆತ್ತಿರುವುದರೆ ಜಗತ್ತಿಗೇ ಇದು ಬೆಳಗಾಗಬಹುದೇನೋ ಇದು ಜಾತಿಯಾದರೆ ಕೆಟ್ಟ ಜಾತಿ ಧರ್ಮವಾದರೆ ಮಹೋನ್ನತ ಧರ್ಮ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.
10. ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಘಲ ಕೊಡುವ ಅಂಶಗಳಾವುವು ?
 ಭೂಮಿಗೆಬಿಡ್ಡ ಬೀಜ ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಸರಿಯಾದ ನೀರು, ಗೊಬ್ಬರ ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರ ಸಿಕ್ಕಾಗ ಅಂಕುರಿಸಿ ಗಿಡವಾಗಿ ಬೆಳೆದು ಮರವಾಗಿ ನೆರಳನ್ನೂ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲದು ಎದೆಗೆ ಬಿಡ್ಡ ಅಕ್ಷರ ಜ್ಞಾನ ಅರಿವಾಗಿ ಪರಿಣಾಮಿಸಿ ವೈಚಾರಿಕ ಶಕ್ತಿಯಾಗಿ ರೂಪಗೊಂಡು ವೈಕ್ರಿತ್ಯವನ್ನು ರೂಪಿಸಬಲ್ಲದು ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿಗೆ ಬಿಡ್ಡ ಬೀಜ ಎದೆಗೆ ಬಿಡ್ಡ ಅಕ್ಷರ ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ ಘಲ ಕೊಡುವ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.
11. ಪರಮಹಂಸರ ವೈಕ್ರಿತ್ಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಎಂಥದ್ದು ?
 ಒಂದು ದೇಹ ಮನಸ್ಸು ಅದೆಷ್ಟು ಮಾಡ್ಯಮವಾಗಬಹುದೋ ಅದೆಷ್ಟು ಒಂದೇ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಸಂಭವಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಯೇ ಪರಮಹಂಸರು, ಯಾವುದನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಿದೆ, ಒಳಿತುಗಳನ್ನೇ ಕೂಡಿರುತ್ತಾ ಹೋದವರು ಪರಮಹಂಸರು ಎಂದು ಪರಮಹಂಸರು ವೈಕ್ರಿತ್ಯವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.
12. ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಣರು ಪಟ್ಟವೃಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳಿದನು ?
 ಧರ್ಮಾಧಿಕಾರಣರು ಪಟ್ಟವೃಕ್ಷದ ಸಮೀಪಕ್ಕೆ ಬಂದರು, ಅಷ್ಟ ವಿಧದಾಚರಣೆಯಿಂದ ಆಲದ ಮರವನ್ನು ಅಚ್ಯಾಸಿ ಆ ಮರವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು ನೀನಾದರೋ ಯಕ್ಷಾದಿ ದಿವ್ಯ ದೇವತಾವಾಸವೂ ಸೇವ್ಯವೂ ಆದ
೧೦. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ್ತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

ಪೃಶ್ಣವಾಗಿರುವೆ ಅದುದರಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಸಾಕ್ಷಿ ಮಾಡಿ ಕೇಳುವೆಷ್ಟು ನೀನು ತಪ್ಪದೆ ನುಡಿಯೆಂದು ಧರ್ಮಾಧಿಕರಣ ಕೇಳಿದರು.

13. ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯು ತನ್ನ ತಂಡಗೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಹೇಳಿದನು ?
 ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯು ತನ್ನ ತಂಡಯೆ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಏಕಾಂತಕ್ಕೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಒಂದು ಮಾತ್ರಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟಗಳೆಲ್ಲ ದೂರವಾಗಿ ಹಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ಹಸಿಯದೆ ಉಂಡು ಬಾಳುವಷ್ಟು ಹಣ ಬರುವುದು ನೀವು ಆ ಮರದ ಹೊಟರೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದು ಧರ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯೇ ಹಣವನ್ನು ಕೊಂಡು ಹೋದನೆಂದು ಹೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.
14. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಗೆ ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯು ಯಾವ ಸಲಹೆಯಿತ್ತು ?
 ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯು ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಕರೆದು ಹೊನ್ನನ್ನು ಹಾಲು ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳೋಣ ಎನ್ನಲು ದುಷ್ಪಬುದ್ಧಿ ಧರ್ಮನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡಿದನ್ನು ನಾವು ಈ ಹೊನ್ನನ್ನು ಹಾಲು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಮರಳಿ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು ಆದ್ದರಿಂದ ನಿನಗೂ ವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೊನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಉಳಿದ ಹೊನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇಟ್ಟು ಹೋಗೋಣ ಎಂದು ಸಲಹೆಯಿತ್ತುನು.
15. ಹುಲಿಯು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಕೊಲ್ಲಿದಿರಲು ಕಾರಣವೇನು ?
 ಯಾರನ್ನೇ ಆಗಲೆ, ಭರತ ಖಂಡದ ಹುಲಿಗಳು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಶತ್ರುವನ್ನಾದರೂ ಸರಿಯೇ ಆತ ಬೇನ್ನ ತಿರುಗಿಸಿರುವಾಗ ಕೊಲ್ಲುವುದು ಧರ್ಮವೆಲ್ಲವೇಂಬ ಭಾವನೆ ಸತ್ಯ ಪ್ರತೀಯಾದ ಮಣಿಕೋಟಿಯನ್ನು ತಿನ್ನಲೊಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಣಬಿಟ್ಟ ಹುಲಿಯ ಮೊಮ್ಮೆಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕುವುದೇ ? ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಹುಲಿಯು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಹಾರಿ ಕೊಲ್ಲಿದಿರಲು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿತು.
16. ಶಾಸುಭೋಗರು ಮೂರ್ಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ನಡೆದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 ಜಿಕ್ಕಾಯಿಕನ ಹಳ್ಳಿಗೆ ತೆಗಿನಕಾಯಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದ ಕೆಲವು ರ್ಯಾತರು ತಿಂಗಳ ಬೆಳಕಿನಲ್ಲಿ ಗಾಡಿ ಹೊಡಿದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿದ್ದರು ಶಾಸುಭೋಗರು ಬಿದ್ದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕಾಲು ಹರಿದಾರಿಯಿದೆ ಎನ್ನುವಾಗ ಎತ್ತುಗಳು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗದೆ ಕಣ ಹಾಕಿ ಕೊಂಡವು ಅದೇ ವೇಳೆಗೆ ಎದೆ ನಡುಗುವಂತೆ ಹುಲಿಯ ಗಜನೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಎತ್ತುಗಳ ಫಂಬೀ ಶಬ್ದ, ರ್ಯಾತರ ಮಾಡು ಕೇಳಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹುಲಿಯ ನಿರಾಶೆಯಿಂದಲೂ, ಕೋಪದಿಂದಲೂ ಗಜಿಸಿ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿತು ರ್ಯಾತರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ನಾಡಿಯ ಒಳಿಯೇ ಕಾಯ್ದು ನೋಡಿ ಹುಲಿಯು ಹೊರಟುಹೋಯಿತಂದು ಭಾವಿಸಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಕೋವಿಯಿಂದ ಒಂದೆರಡು ತೋಟಾ ಹಾರಿಸಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ತೆಗಿನ ಗರಿ ಪಂಜು ಹಿಡಿದು ಶಬ್ದ ಮಾಡುತ್ತ ಮೂರ್ಖೆಯಲ್ಲಿ ಬಿಡ್ಡಿದ್ದ ಶಾಸುಭೋಗರನ್ನು ಕಂಡು ಮುಖದ ಮೇಲೆ ನೀರೆರಚಿ ಎಚ್ಚರಿಸಿದರು.
17. ಹಲಗಲಿ ಬೇಡರು ದಂಗೆ ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು ?
 1857 ರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ಅನಂತರ ಭಾರತೀಯರ ಮೇಲೆ ನಿಶ್ಚಯಿಕರಣದ ಶಾಸನವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದರು. ಈ ಶಾಸನದ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಯಿರದೆ ಭಾರತೀಯರು ಶನಾತಸ್ತಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿತ್ತು ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು ದಂಗೆ ಎದ್ದರು.
18. ಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ಏಕೆ ವೀರ ಗೀತಗಳು ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ ?
 ನಾಡುನುಡಿಗಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ ಸಾಧಕರನ್ನು ಕುರಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳು ಹಾಗೂ ಎತಿಹಾಸಿಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃಕ್ತಿಸುವಲ್ಲಿ ಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಸಾಫನವಿದೆ ವೀರತನ ಸಾರಸವನ್ನು ವಣಿಕಸುವುದರಿಂದ ಲಾವಣಿಗಳನ್ನು ವೀರಗಿತೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ.
19. ಮಾತಿನ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಬಸವಣ್ಣರವರು ಹೇಗೆ ವಿಶೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ ?
 ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಶುದ್ಧವಾದ ಮುತ್ತಿನಂತಿರಬೇಕು ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತೆ ವಾಕ್ಯವಿರಬೇಕು ಆ ಸ್ವರ್ಪಿಕದ ಶಳಾಕೆಯಿಂತೆ ನೇರವಾಗಿರಬೇಕು ಮಾಡಿಕ್ಕೆದ ದೀಪ್ತಿಯಂತೆ ಅರ್ಥಯುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನ ಮೆಚ್ಚಿ ಹೊದು ಎನ್ನಬೇಕು ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸದಿದ್ದರೇ ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನು ಒಲಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.
20. ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಜಂಚಲ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸ್ವಭಾವಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 ಜಂಚಲವಾದ ಮನಸ್ಸು ಮರ್ಕಣಂತೆ ಅಂದರೆ ಕೋತಿಯಂತೆ, ವಿಷಯಾದಿಗಳೆಂಬ ಕೊಂಬಗೆ ಹಾರುತ್ತಿದೆ. ಓಡುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಹ ಜಂಚಲಯುತವಾದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಹೇಗೆ ನಂಬಲಿ, ನೆಚ್ಚಲಿ, ಎಂದು ಏಕಾಗ್ರತೆ ಸಾದಿಸಲು ಕೂಡಲಸಂಗಮದೇವನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನಸ್ಸು ಅಂದಣವನ್ನೇರಿದ ಸೋಣಗನಂತೆ ಅಂದರೆ ನಾಯಿಯಂತೆ ಪಲ್ಲಕ್ಕಿಯ ಮೇಲೆ ಕೂಡಿದರು ವಿಷಯಾದಿಗಳ ವಾಸನೆ ಬಿದ್ದ ತಕ್ಷಣವೇ ಕೆಳಗಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

೧೦. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ್ತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

21. ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪೇಯ ಬಗ್ಗೆ ಜೀಡರ ಬಗ್ಗೆ ಜೀಡರ ದಾಸಿಮಯ್ಯನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?
 ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪೇಯಂಬುದು ಬದುಕಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಜೀವನ ಪೋಲ್ಯುಗಳು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ದಾಂಪತ್ಯ ಅತ್ಯಂತ ಪವಿತ್ರವಾದುದು, ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಒಂದಾಗಿ ಸತಿಪತ್ತಿಯವರು ಮಾಡುವ ಭಕ್ತಿ ಶಿವನಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದುದು ಹಿತವಾದುದು ಸತಿಪತ್ತಿಗಳೊಂದಾಗದ ಭಕ್ತಿ ಅಮೃತದಲ್ಲಿ ವಿಷ ಬರೆತಂತೆ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೆಯೇ ನಿಷ್ಪೇಯಿಳ್ಳಿ ಭಕ್ತನು ದಟ್ಟಡವಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದಂತೆ ನಿಷ್ಪೇಯಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತನು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ದಟ್ಟಡವಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಎಂದು ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪೇಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.
22. ವಾಲ್ಯೇಕಿ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವು ಬಂದ ಬಗೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ
 ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ದೊರೆಗಳು ಹೆದರಿಕೊಂಡು ರಘುವಂಶದ ಅರಸನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ತಡೆಯದೆ ನಮಿಸಿ ಹೂಜಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಕುದುರೆಯು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವಾದ ಚೆಲುವಿನ ಕುದುರೆಯು ವಾಲ್ಯೇಕಿಯ ನಿಜಾಶ್ರಮವಾದ ಉದ್ಯಾನವನಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು.
23. ಯಜ್ಞಾಶ್ವದ ಹಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನೆಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು ?
 ಕುದುರೆಯ ನೆತ್ತಿಯ ಮೇಲಿದ್ದ ಲೇಖನವು ಹೀಗಿತ್ತು ಈ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯೆಯ ಮಗ ಶ್ರೀ ರಾಮನೊಬ್ಬನೇ ವೀರ ಆತನ ಯಜ್ಞದ ಕುದುರೆಯಿದು ಹೋರಾಡುವ ಭಲವ್ಯಾಖ್ಯವರು, ಶಕ್ತಿಯಳ್ಳಿವರೂ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಈ ಕುದುರೆಯನ್ನು ತಡೆದು ಕಟ್ಟಿ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಗೆಲ್ಲಬಹುದು ಎಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿತ್ತು.
24. ಗಡಿಯ ಆಚೆ-ಕೂಚೆ ಜೀವಿಗಳು ಏಕೆ ಶವಾದವು ?
 ಮಾನವ ಭೌತಿಕವಾಗಿ ಒಂದಿಡೆ ನೆಲೆ ನೀಂತ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಭೋಗೋಳಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಗಡಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಂಡನು. ಗಡಿಯ ರಕ್ಷಣೆ, ವಿಸ್ತರಣೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಂದು ನಿನ್ನೆಯ ವಿಷಯವಲ್ಲ ತಲತಲಾಂತರದಿಂದ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅಹಂಕಾರ ಮತ್ತು ಬೀಗುವಿಕೆಯಿಂದಾಗಿ ಕದನ ಮತ್ತು ಹೋರಾಟಗಳೇ ಜರುಗಿದವು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಗಡಿಯ ಆಚೆ ಈಚೆ ಜೀವಿಗಳು ಶವಾದವು.
25. ನನ್ನಾನೇ ಕವನದಲ್ಲಿ ಕವಯತ್ತಿಯವರ ಆಶಯಗಳೇನು ? ವಿವರಿಸಿ
 ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಚೈತನ್ಯದಾಯಕವಾಗಿಯೂ, ಆನಂದಮಯವಾಗಿಯೂ ಇರಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ನಿಸ್ವಾರ್ಥವಾದ ತ್ಯಾಗ ಜೀವನ ನಮ್ಮದಾಗಿರಬೇಕು. ನಾವು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಪಾಲಿಗೆ ದಾರಿದೀಪವಾದಾಗ ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ಥಕವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಎಂಬುದು ಕವಯತ್ತಿಯವರ ಆಶಯವಾಗಿದೆ.
26. ಲೇಖಕರ ಪ್ರಕಾರ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಯಾವಾಗ ರೂಪಿತವಾಗಬಲ್ಲದು ?
 ಲೇಖಕರ ಪ್ರಕಾರ ಇಂದು ದೇಶವು ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಟಿಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೂ, ಸಮಾಜ ಎದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ಜಾತಿಯಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಿಡಗನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಾರ್ಗಗಳಿಂದ ಹಾಗೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದು ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮಾನವೀಯ ಪೋಲ್ಯ, ನೀತಿಯಾಧಾರಿತ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ರೂಪಿತವಾಗಬಲ್ಲದು.
27. ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ವೈರುಧ್ಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿ.
 ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರ ಯೋಚನಾಶಕ್ತಿ ‘ರಜೆ’ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆಯೋ ಎಂಬಂತೆ ಅವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದೇ ಮನಸ್ಸು ಒಮ್ಮೆ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ನಿಜಾನಿಗಳ ವೈರುಧ್ಯ ಭಾವನೆ.
28. ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಸಲು ಏಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ?
 ವೃಷಭಾಚಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಅನೇಕ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗಳು ಬರೆಸಿದ ಆತ್ಮ ಪ್ರಶಂಸನೆಗಳು ತುಂಬಿ ಹೋಗಿದ್ದವು ಆದ್ದರಿಂದ ಭರತ ಚಕ್ರವರ್ತಿಗೆ ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಬರೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.
29. ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ಯಾವಾಗ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಲೇಖಕರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ ?
 ವಿಜ್ಞಾನ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗವಾಗಿರದೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಜೀವಂತ ನಂಬಿಕೆ ಹೊಂದಬೇಕು ಅಂತೆಯೇ ತರ್ಕಬಧವಾಗಿ, ದೃಷ್ಟಿಕೆದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಹಾಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಜದ ಸುಧಾರಣೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಲೇಖಕರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.
30. ಹಂಪನು ತನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಏಕೆ ಕೆತ್ತಿಸಲಿಲ್ಲ ?

೧೦. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ್ತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಹೌನ್.

ಪಂಪ ಬಂಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಸರು ಕೆತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ಅವನದೇ ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು. ಹಾಗೂ ಅವರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿರುಚಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಏನನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

31. ಕ್ರಿಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ಯ ಎಂದರೇನು ?

ಕ್ರಿಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ಯವೆಂದರೆ ತನಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದು. ಅದು ಜೋಪಚಾರಿಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು, ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕೂಡ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕು. ಅದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಇರುವ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಬೇಕು.

32. ‘ಅನ್ ಟು ದಿನ್ ಲಾಸ್ಟ್’ ಕೃತಿ ಗಾಂಧಿಜಿಯವರ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿತು?

- ಎಲ್ಲರ ಒಳ್ಳೆಯದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಡಗಿದೆ.
- ವಕೀಲನ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಇರುವ ಬೆಲೆಯೇ ಕೌರಿಕನ ಕೆಲಸಕ್ಕೂ ಇದೆ.
- ತಮ್ಮ ಕೆಲಸದಿಂದ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕಿದೆ
- ಶ್ರಮಜೀವಿಯ ಜೀವನ ಉಳುವವನ (ಅ) ಕೈಕನಬುಗಾರನ ಜೀವನವೇ ಯೋಗ್ಯ ಜೀವನ

33. ವಿವೇಕಾನಂದರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸ್ಥಿರವಾಗುವುದು ಯಾವಾಗ ?

ದೇಶದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಗ್ರಹಣವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರಿತು ನಡೆದಾಗ ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಸ್ಥಿರವಾಗುವುದು.

34. ಒಂದನೇ ಒಗಟಿನ ಉತ್ತರ ‘ಅಂಗ’ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ

ಅಂಗಿನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾಲುಗಳಿಲ್ಲ, ತಲೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕೇವಲ ಮುಂಡ ಮಾತ್ರ ಅಂಗಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಯುವಾಗ ಸೂಜಿಯಿಂದ ಚುಚ್ಚಿಸುವುದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಗಾಯ ಕತ್ತರಿಸಿದ ಒಂಬತ್ತು ತುಂಡುಗಳು ಅಂಗ ಧರಿಸಿದಾಗ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ ಎಂತಹ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜನೇ ಆದರೂ ಮೃಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಂಗ ಬೇಕೇಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಯ ರಾಯರಿಗೆಲ್ಲಾ ತಾನೇ ದೊಡ್ಡವನು ಈ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಾರಗಳಿಂದ ಅದನ್ನು ಅಂಗ ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಬಹುದು.

35. ಒಗಟಿನ ಉತ್ತರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಏನು ಲಾಭ ?

- ವಾಚ್ಯತುರತೆ ಮತ್ತು ಪದ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಬಹುದು.
- ಬುದ್ಧಿ ಚರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- ಸ್ವಜನಶೀಲ ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.

36. ಎಂಟನೆಯ ಒಗಟಿನ ಉತ್ತರ ಕೊಕ್ಕರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸಿ.

ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಒಗೆಯುವುದಲ್ಲ. ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಅದ್ದಿ ಜಾಲಿಸುವುದಲ್ಲ ಆದರೂ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಮಡಿ ಮಾಡಿದ ಬಿಳಿ ವಸ್ತುದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಅದು ಕೊಕ್ಕರೆ (ಬಿಳಿ ಕೊಕ್ಕರೆಹಕ್ಕೆ) ಎಂದು ಸಮರ್ಥಿಸಬಹುದು.

8/10 ವಾಕ್ಯಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಬರುವ ಗದ್ಯ-ಪದ್ಯ ಪಾಠಗಳು

ಗದ್ಯಪಾಠಗಳು

- 1) ಶಬರಿ
- 2) ಅಪೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನೋರೂರು

ಪದ್ಯಪಾಠಗಳು

- 1) ಎಮ್ಮನಡಿಗೇಳು
- 2) ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ
- 3) ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು

೧೦. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ್ತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೈಡ್ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಹೌನ್.

ಕರ್ವಿ ಪರಿಚಯ ಪಟ್ಟಿ

ಹಾತದ ಹೆಸರು	ಕವಿ/ಲೇಖಕರ ಹೆಸರು	ಕಾಲ	ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳ	ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು	ಪ್ರಶಸ್ತಿ/ ಬಿರುದುಗಳು
ಶಬರಿ	ಪು.ಕಿ.ನ	ಕ್ರಿ.ಶ. 1905	ಮಂಡೆ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮೇಲುಕೋಟಿ	ಶಬರಿ, ಶ್ರೀಹರಿ ಚರಿತೆ, ಅಹಲ್ಯೆ	ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನೋರೂರು	ಗೌರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಕ್ರಿ.ಶ 1904	ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಗೌರೂರು	ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನೋರೂರು, ಹೇಮಾವತಿ, ವೆರವಣಿಗೆ	ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗೌರವ ಡಿಲಿಟ್
ಜೀವನ ದೃಷ್ಟಿ	ವಿ.ಕೃ. ನೋಕಾರ್	ಕ್ರಿ.ಶ. 1909	ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಸವಣಾರು	ಸಮುದ್ರ ಗೀತಗಳು, ಪಯಣ, ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಸ್ತೆ	ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗೌರವ ಡಿಲಿಟ್
ಭಾಗ್ಯ ಶಿಲ್ಪಿ ಸರ್.ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ	ಡಿ.ಎನ್. ಜಯಪ್ಪ ಗೌಡ	ಕ್ರಿ.ಶ. 1947	ಚಿಕ್ಕಮಗಳಾರು ಜಿಲ್ಲೆ, ದಾರದ ಹಳ್ಳಿ	ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯರವರ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆಗಳು ಮೈಸೂರು ಒಡೆಯರು	ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ	ದೇವನೂರ ಮಹಾದೇವ	ಕ್ರಿ.ಶ. 1949	ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ದೇವನೂರು	ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ, ಕಂಸುಮಬಾಲೆ, ದ್ಯಾವನೂರು	ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ವೃಕ್ಷ ಸಾರ್ಕೀ	ದುರ್ಗಸಿಂಹ	ಕ್ರಿ.ಶ. 1031	ಕಿಸುಕಾಡು ನಾಡಿನ ಸಯ್ಯಡಿ	ಕನಾಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರಂ	-
ವ್ಯಾಪ್ತಾಗಿತೆ	ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್	ಕ್ರಿ.ಶ. 1900	ಮಂಡೆಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಕ್ಕಿಹೆಬ್ಬಾಳು	ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು ದೇವರು, ಹಗಲುಗನನು	ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಎಮ್ಮೆನುಡಿಗೇಳ್ಳೆ	ಅದಿಕವಿ ಪಂಪ	ಕ್ರಿ.ಶ 941	ವೆಂಗಿಪಳು/ವೆಂಗಿಮುಂಡಲ	ಅದಿಪುರಾಣ, ಪಂಪಭಾರತ	ಕವಿತಾನೂಜಾಂವ, ಸರಸ್ವತಿ ಮಣಿಹಾರ, ಸಂಸಾರ ಸಾರೋದರ್ಯ
ಹಕ್ಕೆ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿ ದಿರಾ	ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ	ಕ್ರಿ.ಶ. 1896	ಧಾರವಾಡ	ಗರಿ, ನಾಕುತಂತಿ, ನಾದಲೀಲೆ	ಪದ್ಮಶ್ರೀ, ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ,
ವಚನಸೌರಭ	ದೇವರದಾಸಿಮಯ್ಯ	ಕ್ರಿ.ಶ. 1150	ಯಾದಗಿರಿ ಜಿಲ್ಲೆ, ಮುದೇನೂರು	ವಚನಗಳು	ರಾಮನಾಥ (ಅಂಕಿತನಾಮ)
	ಬನವಟ್ಟಿ	ಕ್ರಿ.ಶ. 1150	ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆ, ಬಾಗೇವಾಡಿ	ವಚನಗಳು	ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವ (ಅಂಕಿತನಾಮ)
ಸಂಕಲ್ಪ ಗೀತೆ	ಜಿ.ಎನ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ	ಕ್ರಿ.ಶ. 1926	ಶಿವಮೋಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ, ಶಿಕಾರಿಪುರ	ಎದೆತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು, ಬೆಲುವು-ಬಲವು, ದೀಪದ ಹೆಚ್ಚಿ	ನಾಡೋಜ ಮರಸ್ಯಾರ, ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ
ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೊಂಡೆ ನೀನು	ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ	ಕ್ರಿ.ಶ. 1430	ಗದಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕೋಳಿವಾಡ	ಗದಗಭಾರತ/ ಕಣಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ	ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳುಗಾಲ ಟೋನ್.

ವೀರಲವ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಜ	ಕ್ರ.ಶ. 1550	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ದೇವನೂರು	ಜ್ಯೋತಿಂ ಭಾರತ	ಉಪಮಲೋಲ ಕಟಿ ಚೂತವನ ಜೈತ್ರು
-------	----------	-------------	--------------------------------	--------------	-------------------------

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ್ತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳುಗಾಲ ಟೋನ್.

ಕವಿ ಪರಿಚಯ

ರವರು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ ಇವರ ಕಾಲ

ಆಗಿದೆ.

ಇವರ ಸ್ಥಳ ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ

ಪ್ರಮುಖವಾದವು ಇವರಿಗೆ

ಬಿರುದು/ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಮುತ್ತಿ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ

ಮುತ್ತಿನ ರವರು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ. ಇವರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. 1905 ಇವರ ಸ್ಥಳ ಮಂಡ್ಯಜಿಲ್ಲೆ ಮೇಲುಕೋಟಿ. ಇವರು ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಶಬರಿ ಅಹಲ್ಯೆ, ಶ್ರೀಹರಿಚರಿತೆ ಪ್ರಮುಖವಾದವು ಇವರಿಗೆ ಪಂಪಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಗೌರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಗೌರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರವರು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ ಇವರಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ 1904 ಇವರ ಸ್ಥಳ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಗೌರೂರು. ಇವರು ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗೌರೂರು, ಹೇಮಾವತಿ, ಮೆರವಣಿಗೆ ಪ್ರಮುಖವಾದವು ಇವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಗೌರವ ದಿಲಿಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾರ್

ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾರ್ ರವರು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ ಇವರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ 1909 ಇವರಸ್ಥಳ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆ ಸವಣಾರು. ಇವರು ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರ ಗೀತೆಗಳು, ಪಯಣ, ಭಾರತಸಿಂಧೂರಶ್ಮಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವು. ಇವರಿಗೆ ಭಾರತೀಯ ಜ್ಞಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಕೇಂದ್ರಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ದುರ್ಗಸಿಂಹ

ದುರ್ಗಸಿಂಹ ರವರು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ ಇವರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ 1031 ಇವರಸ್ಥಳ ಕಿಸುಕಾಡು ನಾಡಿನ ಸಯ್ಯಡಿ. ಇವರ ಕೃತಿ ಕಣಾಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರಂ.

ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ

ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ ರವರು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ. ಇವರ ಕಾಲ 1949 ಇವರ ಸ್ಥಳ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ದೇವನೂರು. ಇವರು ಅನೇಕಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ, ದೇವನೂರು, ಕುಸುಮಬಾಲೆ ಮುಂತಾದವು ಇವರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್

ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್ ರವರು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ ಇವರಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ 1900 ಇವರ ಸ್ಥಳ ಮಂಡ್ಯಜಿಲ್ಲೆ ಅಕ್ಕಹೆಬ್ಬಾಳು. ಇವರು ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಲಲಿತ ಪ್ರಬಂಧಗಳು, ದೇವರು, ಹಗಲುಗನನು ಪ್ರಮುಖವಾದವು ಇವರಿಗೆ ಪಂಪಪ್ರಶಸ್ತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಅದಿಕವಿ ಪಂಪ

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

ಆದಿಕವಿ ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ, ಇವರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ ಸು. 941 ಇವರ ಸ್ಥಳ ವೆಂಗಿ ಮಂಡಳ, ಇವರ ಕೃತಿಗಳಿಂದರೆ, ಆದಿಪುರಾಣ, ವಿಕ್ರಮಾಜುನ ವಿಜಯಂ / ಹಂಪಭಾರತ ಇವರಿಗೆ ಕವಿತಾಗುಣಾಂವ, ನರಸ್ವತಿ ಮಣಿಹಾರ, ಸಂಸಾರ ಸಾರೋದಯ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಲಭಿಸಿದೆ

ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ

ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ರವರು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ ಇವರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ 1896 ಇವರಸ್ಥಳ ಧಾರವಾಡ ಇವರು ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗರಿ, ನಾದಲೀಲೆ ನಾಕುತಂತಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವು. ಇವರಿಗೆ ಪದ್ಮಶ್ರೀ, ಜಾಞ್ಜಿನಪೀಠಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನೌರವ ಡಿಲಿಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಜಿ.ಎನ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ

ಜಿ.ಎನ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ರವರು ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ. ಇವರು ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ 1926 ಇವರ ಸ್ಥಳ ಶಿವವೋಗ್ ಜಿಲ್ಲೆ ಶಿಕಾರಿಪುರ ಇವರು ಅನೇಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಎದೆ ತುಂಬಿ ಹಾಡಿದೆನು, ಚೆಲುವು-ಒಲವು, ದೀಪದ ಹೆಚ್ಚೆ, ಪೊದಲಾದವು ಇವರಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಕವಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ನಾಡೋಜ ಮರಸ್ಯಾರ, ಪಂಪಪ್ರಶಸ್ತಿ ಲಭಿಸಿದೆ.

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ

ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ. ಇವರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ 1550 ಇವರ ಸ್ಥಳ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ದೇವನೂರು ಇವರು ಬರೆದ ಕೃತಿ ಜ್ಯೋತಿಸಿ ಭಾರತ. ಇವರಿಗೆ ಉಪಮಾಲೋಲ, ಕವಿ ಚೂತವನ ಚೈತ್ರ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಲಭಿಸಿದೆ.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಕನ್ನಡದ ಹೆಸರಾಂತ ಕವಿ. ಇವರ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ ಸು 1430 ಇವರ ಸ್ಥಳ ಗದಗ ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಕೋಳಿವಾಡ. ಇವರು ಬರೆದ ಕೃತಿ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತ/ಕಣಾಟ ಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿ. ಇವರಿಗೆ ರಾಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಲಭಿಸಿದೆ

ಪದ್ಯಕಂತಪಾಠ

ಹಕ್ಕಿಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ

ನೀಲಮೇಷ ಮಂಡಲ ಸಮಬಣ್ಣ
ಮುಗಿಲಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳೊಡೆದವೂ ಅಣ್ಣ
ಚಿಕ್ಕೆಯ ಮಾಲೆಯ ಸೆಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು
ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಕಣ್ಣ
ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ

ಅಧಿಕಾರಿ

ಯುಗಯುಗಗಳ ಹಣ ಬರಹವ ಒರಸಿ
ಮಂಂತರಗಳ ಭಾಗ್ಯವ ತೆರೆಸಿ
ರೆಕ್ಕೆಯ ಬೀಸುತ ಚೇತನಗೋಳಿಸಿ
ಹೊಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳ ಹರಸಿ,
ಹಕ್ಕಿಹಾರುತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ

ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ

ಕಲುಷಿತವಾದಿ ನದೀಜಲಗಳಿಗೆ
ಮುಂಗಾರಿನ ಮಳೆಯಾಗೋಣ
ಬರಡಾಗಿರುವೀ ಕಾಡುಮೇಡುಗಳ
ವಸಂತವಾಗುತ ಮುಟ್ಟೋಣ

ಅಧಿಕಾರಿ

ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಥಗಳು ಎನ್ನುವ
ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕೋಣ
ಭಯ - ಸಂಶಯದೊಳು ಕಂದಿದ ಕಣ್ಣೊಳು
ನಾಳಿನ ಕನಸನು ಬಿತ್ತೋಣ,

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೋಫೆಶನಲ್ ಶಾಲೆ, ಕೋಳಿಗಾಲ ಟೋನ್.

ಎಮ್ಮೆನುಡಿಗೇಳು

ನೀನುಜ್ಞಾದೆಲ್ಲರೊಳರೆಮು
ಗೇನು ಮಳಲ್ ಮನದೊಳಿಲ್ಲದೆಂತೆನೆ ಮನ
ಭಾನುವೆ ಸಾಲದೆ ಹಗಲಿನಿ
ತಾನುಂ ದೀವಿಗಳುರಿದೊಡೆಂ ನಂದಿದೊಡೆಂ

ಕೌರವೇಂದ್ರನ ಕೋಂದೆ ನೀನು

ಮಾರಿಗೊತ್ತಣ ವಾಯ್ತು ನಾಳಿನ
ಭಾರತವು ಚೆಡುರಂಗ ಬಲದಲಿ
ಕೌರವನ್ ಖುಣಹಿಂಗೆ ರಣದಲಿ ಸುಭಟಕೋಟಿಯನು
ತೀರಿಸಿಯೆ ಪತಿಯವಸರಕ್ಕೆ ಶ
ರಿಂದವನ್ನು ನೂಕುವೆನು ನಿನ್ನಯ
ವೀರರ್ಪರ ನೋಯಿಸೆನು ರಾಜೀವಸಖನಾಳೆ,

ನಂದಭಟ್ಟಗಳು

ಶಬರಿ

1. “ಅವುದೇ ಮರುಳು? ನಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಬರುತ್ತಿಹುದು”.

ಈ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪು.ತಿ.ನ ವಿರಚಿತ ಶಬರಿ ಎಂಬ ಗದ್ಯಘಾತದಿಂದ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಆಕರ ಗ್ರಂಥ ಶಬರಿ ಗೀತನಾಟಕ

ಈ ಮಾತನ್ನು ಶ್ರೀ ರಾಮನು ತನ್ನ ಸಹೋದರ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ರಾವಣನಿಂದ ಸೀತಾಪಹರಣವಾದ ನಂತರ ಸೀತೆಯನ್ನು ಹುಡುಕಿಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಶ್ರೀರಾಮನು ಲಕ್ಷ್ಮಣನನ್ನು ಸಂತೋಸುತ್ತಾ ಧನು ತಪಸ್ವಿಗಳು ಹೇಳಿದ ದಾರಿಯಲ್ಲೇ ಶಬರಿಯ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದೇ ಶಬರಿಯಾಶ್ರಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಾವುದೋ ಮಾನವಾಕೃತಿ ಇತ್ತು ಬರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಂಡು ಶ್ರೀರಾಮನು ಮರುಳು ಎನ್ನುವ ಭಾವ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ.

2. “ನಾಚುತಿಹೆನೀ ಪೂಜ್ಯಯೀ ನಲುಮೆಯಿಂದ”.

3. “ತಾಯಿ ದಾರಿಗರಿಗೆ ಬೀಡಿಲ್ಲ ದೊರೆಯುವುದೇ”.

4. “ರೂಪಿನಂತೆ ಮಾತುಕೂಡ ಎನಿತುದಾರವಾಗಿದೆ”.

5. “ಬೆಳಕಿಗೊಲಿದವರ್ ಉರಿವ ಬತ್ತಿಯ ಕರುಕ ಕಾಣರು”.

ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗೊರೂರು

1. “ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಂದಿದ್ದರೆ ನಾನು ಇಷ್ಟ್ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಅರಿಸುವವರನ್ನೇ ಕರೆಸಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದೆ”

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ರವರು ವಿರಚಿತ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗೊರೂರು ಎಂಬ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನದಿಂದ ಆಯ್ದು ಅದೇ ಹೆಸರಿನ ಗದ್ಯ ಘಾತದಿಂದ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಒಲೆಯ ಅವಾಂತರದಿಂದ ಉಂಟಾದ ಗಾಬರಿ ಮತ್ತು ಭಯವನ್ನು ನಿರಾರಿಸುವಂತೆ ಮನೆಯ

ಸ್ವಲ್ಪದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಶಾಲೆಯ ಮೇಸ್ಟ್ ನೋಂ, ಹುಡುಗರನೋಂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿರಿ ಮನೆ ಸುಟ್ಟು ಹೊಗುವುದರೊಳಗೆ ಬನ್ನಿರಿ ಎಂದು ಲೇಖಕರ ಹೆಂಡತಿಯು ಕಾಳಜಿ ಹಾಗೂ ಅತಂಕದಿಂದ

ಲೇಖಕರಿಗೆ

ಹೇಳುವ ಮಾತು ಸ್ವಾರಸ್ಯಮಾಣವಾಗಿದೆ.

೧೦. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೋಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

2. “ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಾಂಧಿ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಹಾತವಿದೆಯಲ್ಲ”.
3. “ಇದು ಮೂರಣವಾಗಿ ಕೈಯಿಂದಲೇ ತಯಾರಾದ ಬಟ್ಟೆ”.
4. “ಸ್ವಲ್ಪ ಹೋಗಿ ಇವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡು”.
5. “ಕೈಯಿಂದ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆನೋ”.

ಜೀವನ ದೃಷ್ಟಿ

1. “**ತನ್ನಂತೆ ಪರರ ಬಗೆದೊಡೆ ಕೈಲಾಸ ಬಿನಾಳಣವಕ್ಕು**”

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಿ.ಕೃ.ನೋಕಾಕೋರವರು ಬರೆದಿರುವ ಜೀವನದೃಷ್ಟಿ ಎಂಬ ಗದ್ಯಪಾಠ ದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಕರ್ಗಂಥ ಜೀವನ ಹಾತಗಳು ಎಂಬ ಪ್ರಬಂಧ

ಈ ಮಾತನ್ನು ಸರ್ವಜ್ಞನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆಂದು ಕವಿ ತನ್ನ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಅನ್ಯರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಕೋನಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಸ್ಥಾನವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಅದನ್ನರಿತು ಜೀವನ ಸಾಗಿಸುವುದೇ ಮುಖ್ಯವೆಂಬುದು ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರ ಅಂಶವಾಗಿದೆ.

2. “**ತನ್ನ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಂತರ್ಜೀವಿಗೆ ಪರರ ಹಂಗೆಲ್ಲಿ**”.
3. “**ಕಲೋಪಾಸಕನಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೋಣಿಯೂ ಇರಬಾರದು**”.
4. “**ಧಾತ್ರ್ಯವಿನ ಮನವನ್ನು ಹತ್ತುಸಲ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿ ದಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು**”.
5. “**ಜೀವನರಥಕ್ಕೆ ಒಗ್ಗಾಲಯ ಭೀತಿಯಿದೆ**”.

ಎದೆಗೆ ಬಿಧ್ಯ ಅಕ್ಷರ

1. “**ಎನ್ನೆಯು ಏನ್ ಮಾಡ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ**”.

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ ವಿರಚಿತ ‘ಎದೆಗೆ ಬಿಧ್ಯ ಅಕ್ಷರ’ ಎಂಬ ವ್ಯೇಚಾರಿಕ ಬಿಡಿಲೇಖನಗಳ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು ಅದೇ ಹೆಸರಿನ ಗದ್ಯ ಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕವಿ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯರವರು ಲೇಖಕರಿಗೆ ಮನೆಮಂಚಮ್ಮೆನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದೇವತೆ ಮನೆಮಂಚಮ್ಮೆ ಈ ಮಾತನ್ನು ಜನರನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾಳೆ. ಒಂದ್ದು ಒಂದು ಗ್ರಾಮದ ಜನರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ತಮ್ಮ ದೇವತೆಗೆ ಗುಡಿಕಟ್ಟಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಕಟ್ಟು ಚಾವಣಿ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಒಬ್ಬನ ಮೈಮೇಲೆ ದೇವತೆ ಮಂಚಮ್ಮೆ ಆವಾಹಿಸಿಕೊಂಡು ಎನ್ನೆಯು ಏನ್ ಮಾಡ್ತಾಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಜನರನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾತು ಜನರಮೇಲೆ ದೇವತೆಗೆ ಇರುವ ಕಾರ್ಯ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಮೂರಣವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

2. “**ಹಾಗಾದರೆ ಎಲ್ಲಿರಿಗೂ ಮನೆ ಆಗುವವರಿಗೆ ನನಗೂ ಮನೆಬೇಡ**”.
3. “**ಯಾವ ಜೀವಿಯೂ ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನಿಲ್ಲ**”.
4. “**ನಾವು ಮನುಷ್ಯರು**”.
5. “**ಈ ಸಮಷ್ಟಿಯ ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ**”.

ವೃಕ್ಷಸೂಕ್ಷ್ಮ

೧೦. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೋಳಿಗಾಲ ಟೋನ್.

1. “ಹೊನ್ನನೇಲ್ಲಮಂ ನೀನೆ ಕೊಂಡೆ.”

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದುರ್ಗಸಿಂಹ ವಿರಚಿತ “ಕನಾರಟಕವಂಚತಂತ್ರಂ” ಎಂಬ ಕೃತಿಲಿಂದ
ಆಯ್ದ ವೃಕ್ಷಸಾಕ್ಷಿ ಎಂಬ ಗದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ವಂಚಿಸಿ, ಹೋಗಿ
ಹೊನ್ನನೇಲ್ಲ ಕೊಂಡು ಹೋಂಡವನ್ನು ಮೊದಲಿನಂತೆ ಮುಚ್ಚಿದನು. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳ ಮೇಲೆ ತಾನೇ
ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ವ್ಯಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನು ಹೊನ್ನಿಲ್ಲ. ಮತ್ತಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊನ್ನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ಬರೋಣ ಎಂದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೂತಿದ್ದ ಜಾಗವನ್ನು ಅಗೆದಾಗ ಹೊನ್ನನ್ನು ಕಾಣದೆ ಇರದಾದಾಗ
ಸುಳ್ಳ ತನ್ನ ಮೇಲೆ ಬರುವುದೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ದುಷ್ಪಿಬುದ್ಧಿಯ ಧರ್ಮಬುದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು
ಅರೋಪಿ ಮಿಶ್ರದ್ವೇಹದ ಕಳ್ಳತನವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಹಾಕುವ ಜಾಣತನ ಸ್ವಾರಸ್ಯಮಾಣವಾಗಿದೆ.

2. “ಈತನ ಮಾತು ಅಶ್ವತಷ್ಟಾವರ್ಮಾ”

3. “ನಿನ್ನ ಪಳುವಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕುಲಮನೇಲ್ಲಮನಳಿವ ಬಗ”

4. “ಪ್ರಕೃತಿ, ವಿಕೃತಿಯಾದ ಮನುಷ್ಯನಾಯುಷ್ಯಂ ಕುಂದಾಗುಂ”

5. “ಹುಸಿಯಾದ ಚೇಹಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ.”

ವ್ಯಾಘ್ರಗಿರ್ತೆ

1. “ಖಂಡ ವಿದೆಕೋ ಮಾಂಸವಿದೆಕೋ ಗುಂಡಿಗೆಯ ಬಿಸಿರಕ್ತವಿದೆಕೋ”.

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಎ.ಎಸ್.ಮೂರ್ತಿರಾವ್ ಬರೆದಿರುವ ‘ಸಮಗ್ರ ಲಲಿತಪ್ರಬಂಧಗಳು’

ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದ ‘ವ್ಯಾಘ್ರಗಿರ್ತೆ ಎಂಬ ಗದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಅರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
ಈ ಮಾತನ್ನು ಹುಲಿಯು ತನಗೆ ತಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳತ್ತದೆ. ಅಥವಾದಿಂದ ಕೊಲ್ಲುವುದೋ
ಬಿಡುವುದೋ ಎಂಬ ಕ್ಷಣಾಕಾಲದ ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ಹುಲಿಯು ‘ಖಂಡವಿದೆಕೋ ಮಾಂಸವಿದೆಕೋ
ಗುಂಡಿಗೆಯ ಬಿಸಿರಕ್ತವಿದೆಕೋ ಎಂಬ ಹಸುವು ಆಹ್ವಾನಕೊಟ್ಟಾಗ ನನ್ನ ಅಜ್ಞ ಬಾಯಿಚಪ್ಪರಿಸಿ,
ತಿನ್ನಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸತ್ಯವೈಯಾದ ಪುಣ್ಯಕೋಟೆಯನ್ನು ತಿನ್ನದೆ ತಾನೇ ಪ್ರಾಣಬಿಡಲಿಲ್ಲವೇ ?
ಅಂತಹ ಸದ್ವಂಶದ ಹುಲಿಯ ಮೊಮ್ಮೆಗಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಅಥವಾದಿಂದ ಕೊಲ್ಲುವುದೇ? ಎಂದು
ಧರ್ಮಶ್ರದ್ದಯನ್ನು ಮೇರೆಯುತ್ತದೆ ಹುಲಿಗೆ ತನ್ನ ವಂಶದ ಬಗೆಗಿರುವ ಧರ್ಮಜಾಗೃತಿ
ಸ್ವಾರಸ್ಯಮಾಣವಾಗಿದೆ.

2. “ಸ್ವಧರ್ಮ ನಿಧನಂ ಶ್ರೀಯಃ”

3. “ದೇವರೆ, ಮರ ಹತ್ತುವಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಕರುಣಿಸು”

4. “ನಾನು ಮುಖ ಮೇಲಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದೇನೆ”

5. “ಹುಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಹಸಿದಿರಬೇಕು.”

ಎಮ್ಮೆ ನುಡಿಗೇಳಿ

1. ಎನಗಂ ಪಾಂಡುಗಮಿಲ್ಲ ಬೇದಂ

೧೦. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಿ.ಎಲ್.ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಆದಿಕವಿ ಪಂಪ ವಿರಚಿತ ‘
ವಿಕ್ರಮಾಜುನ ವಿಜಯಂ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು ‘ಮೃತ್ಯು ನುಡಿಗೇಳಾ’ ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ
ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಾತನ್ನು ದೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮಗ ದುರ್ಯೋಧನವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅಪ್ರಿ ಮುದ್ದಾಡುತ್ತಾ ನನಗೂ
ಸೋದರನಾದ ಹಾಂಡುವಿಗೂ ಯಾವುದೇ ಭೇದವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತುಬಂ
ದಿದೆ. ಹಾಂಡು ನಂದನರೊಡನೆ ಯಾವುದೇ ಭೇದವಿಲ್ಲ ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕಾಗಿ ದೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗಿರುವ ಆಶ್ರೀಯ
ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹಾಗೂ ಮನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ನೀಡುವ ಸಮರ್ಥನೆಯನ್ನು ಈ ಮಾತು
ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾಗಿ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

2. “ಈ ಕಲಹಮುಂ ನಿಸ್ಸಿಂದ ಮಾಯ್ತಿಂದೊಡಿಂ ಮನಿಷೆ”

3. “ಪಗೆಗೆ ಕಣಿಯೋಂದುಂಟೆ”

4. “ಪಗೆಯುಂ ನಷ್ಟುಂಕಯ್ಯುಂಕ ಕಜ್ಜಿದಿನಲ್ತೆ”

5. “ಪಗಲೆನಿತಾನುಂ ದೀವಿಗೆಗಳುರಿದೊಡೇಂ”

6. “ಪೆಮ್ಮರನುಳಿವಂತೆ ನೀನುಳಿದೆ”

ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ಸೋಡಿದಿರಾ.

1. ‘ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ತನೆ ಒಕ್ಕೆ’

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೆ ವಿರಚಿತ ‘ಗರಿ’ ಎಂಬ ಕವನಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದು
“ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ ಸೋಡಿದಿರಾ” ಎಂಬ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಕವಿ ಬೇಂದ್ರೆಯವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಲವೆಂಬ ಪಕ್ಷಿಯ ಹಾರಾಟದಲ್ಲಿ
ಎಷ್ಟೋ ರಾಜ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ದವಸ ಧಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಶುದ್ಧಿಕರಿಸಿದಂತೆ ಒಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟಿ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು
ಉಳಿದು ಜೀಳ್ಳಿ ಸತ್ಯವಿಲ್ಲದ ರಾಜ್ಯಗಳು ತೂರಿಹೋದವು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ
ಮಾತು ಬಂದಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳ ಅಳಿವು ಉಳಿವುಗಳನ್ನು ಕಾಲವೇ ನಿರ್ದರ್ಶಿಸುತ್ತದೆ. ಎಂಬ
ಕವಿಯ ಭಾವ ಸ್ವಾರಸ್ಯ ಮಾಣವಾಗಿದೆ.

2. “ಸಾರ್ವ ಭೌಮರಾ ನೆತ್ತಿಯ ಕುಕ್ಕೆ”

3. “ಮನ್ವಂತರಗಳ ಭಾಗ್ಯವ ತರೆಸಿ”

4. “ಹೋಸಗಾಲದ ಹಸುಮಕ್ಕಳ ಹರಸಿ”

ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೋಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

1. “ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಜೋರಮಾಡಿ ಕಸಿದು ಕೊಳ್ಳಿರಿ ಹತಾರ್”.

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಡಾ1 ಬಿ ಎಸ್. ಗದ್ದಿಗಿಮರ ಅವರ ಕನ್ನಡ ಜನಪದಗಿತೆಗಳು ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಹಲಗಲಿಯ ಬೇಡರು ಎಂಬ ಲಾಖಣಿಯಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ

ಶ್ರೀಪೀಠ್ ಸರ್ಕಾರವು 1857ರ ಪ್ರಥಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹದ ನಂತರ ಭಾರತೀಯರ ಮೇಲೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿಕರಣದ ಹುಕುಂ ಅನ್ನ ಹೊರಡಿಸಿತು. ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ಪ್ರಕಾರ ಭಾರತೀಯರು ಕುಂಪಣಿ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿಯಿಲ್ಲದೇ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ಶಾಸನವನ್ನು ವಿರೋದಿಸಿದವರಿಗೆ ಜೋರು ಮಾಡಿ ಒತ್ತಾಯುದಿಂದಲಾದರೂ ಆಯುಧಗಳನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

2. “ಹೊಡೆದರೂ ಗುಂಡ ಕರುಣೆ ಇಲ್ಲದ್ದಂಗ”.

3. “ಜೀವ ಸತ್ತು ಹೋಗುವುದ ಗೊತ್ತು”.

4. “ಕೆಟ್ಟ ವರ್ಣನೆ ಹೇಳಿದೆ ಕಂಡಷ್ಟು”.

ವಚನಸೌರಭ

1. “ನಿಷ್ಪೇಯಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದು ನಟ್ಟಿದೆ”.

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಫ.ಸು.ಹಳಕಟ್ಟಿಯವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಜೀಡರದಾಸಿಪುಯ್ಯರವರ ವಚನಗಳು ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ವಚನ ಸೌರಭ ಎಂಬ ಪದ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಈ ಮಾತನ್ನು ಜೀಡರ ದಾಸಿಪುಯ್ಯ ರವರು ಭಕ್ತಿ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಪೇಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಿಸುವಾಗ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಿಷ್ಪೇಯಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತನು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅವನು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ. ನಿಷ್ಪೇಯಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತನು ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ದಟ್ಟಡವಿಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಭಕ್ತಿಯ ಸಾಕಾರಕ್ಕೆ ನಿಷ್ಪೇಮುಖ್ಯ ದೃಢವಾದ ನಿಷ್ಪೇಯಿಂದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಬಲ್ಲದು ಎಂಬ ಅಂಶ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ.

2. “ನುಡು! ನುಡು! ಮನವಿದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹರಿವುದು”.

3. “ಹಲವು ಕೊಂಬೆ ಹಾಯುತಲಿದೆ”.

4. “ನುಡಿದರೆ ಮಾಣಿಕ್ಯದ ದೀಪಿಯಂತಿರಬೇಕು”.

ವೀರಲವ

1. “ರಘೂದ್ವಹನ ಸೋಲ್ಲೇಳಿ ನಮಿಸಲ್ಲ”

ಪ್ರಸ್ತುತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ ವಿರಚಿತ ಶ್ರೀ ದೇವುಡು ನರಸಿಂಹಶಾಸ್ತ್ರ ಮತ್ತು ಬಿ. ಶಿವಮೂರ್ತಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಅವರು ಸಂಪಾದಿಸಿರುವ ಜ್ಯೋತಿಂ ಭಾರತ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ಆಯ್ದು “ವೀರಲವ”ಪದ್ಯಪಾಠದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀರಾಮನ ಅಶ್ವಮೇದ ಕುದುರೆ ವಾಲ್ಯೇಕಿಯ ನಿಜಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೆವಿಯೀ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾದ ದೊರೆಗಳು ಹೆದರಿಕೊಂಡು ರಘುವಂಶದ ಅರಸನಾದ ಶ್ರೀರಾಮನ ಹೆಸರನ್ನೇ ಕೇಳಿ ಆತನ ಯಜ್ಞಾಶ್ವವನ್ನು ತಡೆಯದೆ ನಮಿಸಿ, ಮೂಜಿಸಿ, ಕುದುರೆಯನ್ನು ತಡೆಯದೆ ಕಟ್ಟಿದೆ ಮುಂದೆ ಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಬಂದಿದೆ ಶ್ರೀರಾಮನ ಬಗೆಗೆ ಇದ್ದ ಭಕ್ತಿ ಮೂರ್ಚಣ ಗೌರವವು ಸೂಚ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾಗಿದೆ.

2. “ತನ್ನ ಮಾತೆಯಂ ಸರ್ವಜನಮುಂ ಬಂಜೆಯೆನ್ನದಿರ್ವಾಪದೆ”.

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

3. ಅರಸುಗಳ ವಾಜಿಯಂ ಬಿಡು”.
4. “ಜಾನಕಿಯ ಮಗನಿದಕ್ಕೆ ಬೆದರುವನೇ?”

೧೦. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾನುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳುಗಾಲ ಟೋನ್.

ಪದ್ಯ ಸಾರಾಂಶ

ಪಗೆಗೆ ಕಣೆಯೊಂದುಂಟೇ ನಂಜ್ವೀಂಗಮಾನರ ಮುಂಟೇ ನೀಂ

ಬಗೆಯ ಪಗೆಯುಂ ನಂಬ್ಯಾಂ ಕಯೆಕ್ಕಂಡ ಕಜ್ಜದಿನಲ್ತೆ ಮು

ಟ್ಟು ಗುಮರಸುಗಳ್ಳಿಂದೇ ಸಂದರ್ಭಶಾಸ್ತ್ರದೊಳೇಕೆ ಹೇಳೆ

ಮುಗನೆ ನೆಗಳ್ಳಿಂ ಕಾಯ್ಎಂ ಮಿತ್ರಾದಿಕಾರಕ ವೇಂಬುದಂ

“ಪ್ರಸ್ತುತ ಪದ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಆದಿಕವಿ ಪಂಪ ವಿರಚಿತ ವಿಕ್ರಮಾಜುನ ವಿಜಯಂ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆಯ್ದು ಎಮ್ಮೆ ನುಡಿಗೇಳೆ ಪದ್ಯಭಾಗದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.”

ದುಯೋಂಥನನ ಹರ ಹಾಗೂ ದ್ವೇಷದಿಂದಾಗಿ ನಡೆದ ಮಹಾಭಾರತ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ತೊಂಬತೊಂಬತ್ತು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ವೃದ್ಧದಂಪತ್ತಿಗಳಾದ ದೃತರಾಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಗಾಂಥಾರಿ ಉಳಿದಿರುವ ಒಬ್ಬ ಮುಗನಾದರೂ ಬದುಕಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಾಗಿ ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ದುಯೋಂಥನನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವ ದೃಶ್ಯ ಹೃದಯ ವಿದ್ರುವಕವಾಗಿದೆ.

ಹಗೆತನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಣೆಯಿದೆಯೇನು? ಸ್ವೇಹಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಮೇಯಿದೆಯೇನು? ರಾಗದ್ವೇಷಗಳೇರಡೂ ಅವರು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ಕಾರ್ಯದಿಂದಲ್ಲವೇ ಹುಟ್ಟುವುದು. ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಕಾರ್ಯವೇ ಸ್ವೇಹ ದ್ವೇಷಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದುದು ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧದಂಪತ್ತಿಗಳು ದುಯೋಂಥನನಿಗೆ ಹೇಳುವ ಮಾತು ಅತ್ಯಂತ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾಗಿದೆ.

ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ

ಕರಿನೆರೆ ಬಣ್ಣದ ಮುಚ್ಚಿಗಳುಂಟು
ಬಿಳಿಹೊಳೆಬಣ್ಣದ ಗರಿಗರಿಯುಂಟು
ಕೆನ್ನನ ಹೊನ್ನನ ಬಣ್ಣಬಣ್ಣಿಗಳ
ರೆಕ್ಕೆಗಳೇರಡೂ ಪಕ್ಕದಲುಂಟು
ಹಕ್ಕಿಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ?

ಈ ಪದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೇಯವರ ಹಕ್ಕಿಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ ಎಂಬ ಪದ್ಯವಾರದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಚಲನಶೀಲತೆ ಜೀವಂತಿಕೆಯ ಗುಣ ನಿಸರ್ಗದ ಹೊಂದಾನಿಕೆಯಂತೆ ಕಾಲ ಉರುಳುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನವನ ಬದುಕು ಬಾಲ್ಯ, ಯೋವ್ವನ ಮುದಿತನವೆಂಬ ಅವಸ್ಥಾತ್ವಯಿದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಯೋವ್ವನ ಕರಿಬಣ್ಣವಾದರೆ, ಮುದಿತನ ನೆರೆಬಣ್ಣದ ಸಂಕೇತಗಳು ಈ ಎರಡೂ ಬಣ್ಣಿಗಳೂ ಕಾಲನೆಂಬ ಹಕ್ಕಿಯ ಮುಚ್ಚಿಗಳು ಬಿಳಿಹೊಳೆಬಣ್ಣಿ ಶಾಂತಿಯ ಸಂಕೇತ ಹಳದಿ ಕೆಂಪು ಬಣ್ಣಿಗಳು ಏರ ಮತ್ತು ತ್ಯಾಗದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿದೆ. ಇವೆರಡೂ ಬಣ್ಣಿಗಳು ಕಾಲನೆಂಬ ಹಕ್ಕಿಯ ಬಣ್ಣದ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಹೀಗೆ ಕಾಲವೆಂಬ ಹಕ್ಕಿಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ಗರಿ ಮಕ್ಕಿ ರೆಕ್ಕೆಗಳಿಂದ ರಂಗು ರಂಗಾಗಿ ಹಾರಾಡುತ್ತಿದೆ.

ನೀಲ ಮೇಘ ಮುಂಡಲ ಸಮಬಣ್ಣ
ಮುಗಿಲಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳೊಡೆದವೇ ಅಣ್ಣ
ಚಿಕ್ಕೆಯ ಮಾಲೆಯ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು
ನೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರನು ಮಾಡಿದೆ ಕಣ್ಣ
ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ?

ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾರುವಿಕೆ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಸಹಜ ಕ್ರಿಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಯುಗಗಳೇ ಉರುಳಿ ಹೊನ್ನತನಕ್ಕೆತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಂಕೀರ್ತವೂ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ದ.ರಾ.ಬೇಂದ್ರೇಯವರು ತಿಳಿಸುತ್ತಾರು, ನೀಲಿಯ ಬಣ್ಣದ ಮೇಘ ಮಾಲೆಗೆ ಅಥವಾ ಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸಮನಾದಬಣ್ಣ ಮುಗಿಲಿಗೆ ರೆಕ್ಕೆಗಳು ಮೂಡಿದವೋ ಎನ್ನುವಂಥ ನಕ್ಕೆಗಳ ಮಾಲೆಯನ್ನೇ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ಜಗತ್ತನ್ನು ಬೇಳಗುವ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರನ್ನು ಕಣ್ಣಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಕ್ಕಿಹಾರುತ್ತಿದೆ. ಎಂಬುದಾಗಿ ಕವಿ ದ.ರಾ ಬೇಂದ್ರೇಯವರು ವಿವರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ತನೆ ಒಕ್ಕೆ
ಮಂಡಲ ಗಂಡಲಗಳ ಗಡಮುಕ್ಕೆ
ತೇಲಿಸಿ ಮುಳಗಿಸಿ ಖಂಡ-ಖಂಡಗಳ
ಸಾರ್ವಭೌಮರ ನೆತ್ತಿಯ ಕುಕ್ಕಿ
ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿದಿರಾ?

ಕಾಲವೆಂಬ ಪಕ್ಷಿಯ ಹಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ರಾಜ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ಒಕ್ಕೆ ಗಟ್ಟು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಗಳು ಉಳಿದು ಜಳ್ಳಿರಾಜ್ಯಗಳು ತೂರಿಹೋದವು. ಮಂಡಲ ಮಹಾಮಂಡಲಗಳ ಕೋಟಿ ಕೋತ್ತಲಗಳು ರಾಜ್ಯ ದಾಸೆಯಿಂದ ಗಬಗಬನೆ ಮುಕ್ಕಲ್ಪಟ್ಟವು. ಅನೇಕ ಖಂಡ ಖಂಡಗಳ ಸಾರ್ವಭೌಮರ ನೆತ್ತಿಯನ್ನು ಕುಕ್ಕಿ ಖಂಡಗಳು ಸಾಗರಗಳಲ್ಲಿ ಮುಳಗಿದವು ತೇಲಿದವು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕವಿ ದ.ರಾಬೇಂದ್ರೇಯವರು ತಮ್ಮ ಕವನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ

ಬಿದ್ದುದನ್ನು ಮೇಲೆಬ್ಬಿಸಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ,
ಹೊಸ ಬರವಸೆಗಳ ಕಟ್ಟೊಣ
ಮನುಜರ ನಡುವಣ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳ
ಕೆಡುವುತ ಸೇತುವೆಯಾಗೋಣ

ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕವಾಗಿ, ಐತಿಹಾಸಿಕವಾಗಿ, ಸೃಜಿಕವಾಗಿ ಬಿದ್ದಿರುವುದನ್ನು ಮೇಲೆಬ್ಬಿಸಿ, ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ತುಂಬುವುದರ ಮೂಲಕ ನವಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಡೆಯಬೇಕು. ಹೊಸ ಭರವಸೆಯಿಂದ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಿದೆ. ಹೊಸ ಭರವಸೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮನುಷ್ಯರ ನಡುವಿನ ಅಂತರಿಕ ಅಡ್ಡಗೋಡೆಗಳನ್ನು ಕೆಡುವುತ ಮನುಜ ಮನುಜರ ನಡುವೆ ಸೇತುವೆಯಾಗಬೇಕಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕವಿ. ಜಿ.ಎನ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪರವರು ತಮ್ಮ ಕವನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಮತಗಳೆಲ್ಲವೂ ಪಥಗಳು ಎನ್ನವ
ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದೊಳು ಬದುಕೊಣ
ಭಯ ಸಂಶಯದೊಳು ಕಂದಿದ ಕಣ್ಣೊಳು
ನಾಳಿನ ಕನಸನು ಬಿತ್ತೊಣ

ಮತಗಳು ದೇಶದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಮಗ್ರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಾರಕವಾಗಬಾರದು ಎಲ್ಲಾ ಮತಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಗತಿಗೆ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಪಥಗಳು ಎಂಬ ಹೊಸ ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಬದುಕಬೇಕು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಭಯವನ್ನು ಸಂಶಯದಿಂದ ಕುಡಾದ ಕಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಕಮರಿದ ಕಣ್ಣನಲ್ಲಿ ನಾಳಿನ ಕನಸನು ಬಿತ್ತುವ ಆಶಾಚ್ಯಾತ್ಯಾಗಬೇಕು. ಅಂತಹ ಕನಸನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ವದೆಯೋಳದಲ್ಲಿ ಚಿತ್ತಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಜಿ.ಎನ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ರವರು ತಮ್ಮ ಸಂಕಲ್ಪಗೀತೆ ಎಂಬ ಕವನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶಗಳು

ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆ

ಸ್ವರಗಳು	13
ಯೋಗವಾಹಕಗಳು	2
ವಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು	25
ಅವಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು	9
ಒಟ್ಟು	<u>49</u>
	ಅಕ್ಷರಗಳು

ಸ್ವರಗಳು :- ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉಚ್ಛರಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಕ್ಷರಗಳು ಅ ಆ ಇ ಈ ಉ ಉ ಮು ಎ ಏ ಒ ಓ ಔ. ಸ್ವರಗಳಲ್ಲಿ 2 ವಿಧಗಳಿವೆ.

- 1) ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರ 2) ದೀಘಸ್ವರ

ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರ :- ಒಂದು ಮಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಛರಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಕ್ಷರಗಳು ಅ ಇ ಉ ಮು ಎ ಒ

ದೀಘಸ್ವರ :- ಎರಡು ಮಾತ್ರಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಛರಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಕ್ಷರಗಳು. ಆ ಈ ಉ ಏ ಓ ಔ

ಯೋಗವಾಹಕಗಳು :- 1) ಅನುಸ್ತಾರ - ಅಂ 2) ವಿಸರ್ಗ-ಅಃ

ವಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು :-

ಕ್ರೀ ವ್ರೀ ಗ್ರೀ ಫ್ರೀ
ಜ್ರೀ ಭ್ರೀ ಜ್ರೀ ರ್ಯುರ್ ಇ್ರೀ
ಟ್ರೀ ತ್ರೀ ಡ್ರೀ ಧ್ರೀ ಣ್ರೀ
ತ್ರೀ ಥ್ರೀ ದ್ರೀ ಧ್ರೀ ನ್ರೀ
ಹ್ರೀ ಫ್ರೀ ಬ್ರೀ ಭ್ರೀ ಮ್ರೀ

ವಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು 3 ವಿಧಗಳಿವೆ.

1) ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು :- ಸ್ವಲ್ಪ ಉಸಿರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುವ ಅಕ್ಷರಗಳು ವಗ್ರದ 1 ಮತ್ತು 3ನೇ ಅಕ್ಷರಗಳು

ಉದಾ :- ಕ್ರೀ, ಗ್ರೀ, ಜ್ರೀ.ಜ್ರೀ - - - -

2) ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು :- ಹೆಚ್ಚು ಉಸಿರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೇಳುವ ಅಕ್ಷರಗಳು ವಗ್ರದ 2 ಮತ್ತು 4ನೇ ಅಕ್ಷರಗಳು

ಉದಾ :- ವ್ರೀ, ಫ್ರೀ, ಭ್ರೀ, ರ್ಯುರ್ - - - -

3) ಅನುನಾಸಿಕ ಅಕ್ಷರಗಳು :- ಮೂಗಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉಚ್ಛರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳು ವಗ್ರದ 5ನೇ ಅಕ್ಷರಗಳು

ಉದಾ :- ಇ, ಇಂ, ಉ, ನ, ಮ

ಅವಗೀಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು :-

ಯ, ರ, ಲ, ವ, ಶ, ಹ, ಸ, ಹೆ, ಇ

ನಾಮಪದಗಳು :-

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೊನ್.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸ್ಥಳ ವಸ್ತು ಮುಂತಾದ ಹೆಸರನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದ

ನಾಮಪದಗಳ ವಿಧಗಳು

1. ವಸ್ತುವಾಚಕ
2. ಗುಣವಾಚಕ
3. ಪರಿಮಾಣವಾಚಕ
4. ದಿಗ್ಂಡಿಚಕ
5. ಪ್ರಕಾರವಾಚಕ
6. ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ
7. ಸಂಖ್ಯೀಯವಾಚಕ
8. ಭಾವನಾಮಗಳು
9. ಸರ್ವನಾಮಗಳು

1. ವಸ್ತುವಾಚಕ :- ವಸ್ತುವಾಚಕವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದ. ಇದರಲ್ಲಿ 3 ವಿಧಗಳಿವೆ

1. ರೂಢನಾಮು
2. ಅಂಕಿತನಾಮು
3. ಅನ್ವಯಧನಾಮು

1. ರೂಢನಾಮು :- ರೂಢಿಯಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಪದಗಳು

ಉದಾ; ನದಿ, ಪರ್ವತ, ಹುಡುಗ, - - - -

2. ಅಂಕಿತನಾಮು :- ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ಥಳ, ಪ್ರಾಣಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವ ಪದಗಳು ಅಂದರೆ ವಸ್ತುವಿನ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು / ವ್ಯವಹಾರದ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಹೆಸರು

ಉದಾ : ರಾಮ, ಕೃಷ್ಣ, ಅರ್ಜುನ - - - -

3. ಅನ್ವಯಧನಾಮು :- ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಭಾವ ನಡವಳಿಕೆ, ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಬಳಸುವ ಪದ

ಉದಾ ಕುಂಟಿ, ಕುರುಡ, ಎಳವ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಶಿಕ್ಷಕ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ, ನ್ಯಾಯಾಧಿಕರ, - - - -

ಗುಣವಾಚಕ :- ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಗುಣವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದ

ಉದಾ : ಒಳ್ಳೆಯ ಹುಡುಗ, ಕರಿನಾಯಿ, ಬಿಳಿಕುದರೆ, ಕಳ್ಳಬೆಕ್ಕು - - - -

ಪರಿಮಾಣವಾಚಕ :- ವಸ್ತುವಿನ ಅಳತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದ

ಉದಾ : ಅಷ್ಟು, ಇಷ್ಟು, ಹೆಚ್ಚು, ಕಡಿಮೆ, ಉದ್ದ, ದಪ್ಪ - - - -

ದಿಗ್ಂಡಿಚಕ :- ದಿಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು

ಉದಾ : ಘೋರ, ಪಶ್ಚಿಮ, ಮೂಡಲ ತೆಂಕಣ - - - -

ಪ್ರಕಾರವಾಚಕ :- ವಸ್ತುವಿನ ಸ್ಥಿತಿ, ರೀತಿಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದಗಳು

ಉದಾ : ಅಂತಹ, ಇಂತಹ, ಎಂತಹ - - - -

ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ :- ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳು

ಉದಾ ; ಒಂದು, ಎರಡು, ಷಟ್ಪದಿ, ನಾಲ್ಕು - - - -

ಸಂಖ್ಯೀಯವಾಚಕ :- ಲೆಕ್ಕಾದ ಸಂಖ್ಯೀಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಸ್ತುಗಳು

ಉದಾ ; ಒಂದನೆಯ, ಎರಡನೆಯ, ಬಂದನೆಯ, ಹತ್ತನೆಯ.....

ಸರ್ವ ನಾಮಪದಗಳು :- ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೇಳುವ ಪದಗಳು

ಉದಾ : ಅವನು, ಅವಳು ಅದು - - - -

ಸರ್ವನಾಮಪದಗಳಲ್ಲಿ 4 ವಿಧಗಳಿವೆ

ಎ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

1. ಮರುಷ ವಾಚಕ ಸರ್ವನಾಮ :-

ಪ್ರಕಾರ	ಬಹುವಚನ
ಪ್ರಥಮ ಮರುಷ	ಅವನು, ಅವಳು, ಅದು
ಮಧ್ಯಮ ಮರುಷ	ನೀನು
ಉತ್ತಮ ಮರುಷ	ನಾನು

2. ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ :-

ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದರಿಂದ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ ಎನಿಸುವುದು
ಉದಾ : ಯಾರು ಅವಳಿ?
ಯಾವ ಉರು ನಿನ್ನದು ?

3. ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ :-

ತಾಪ್ತಿ— ತಾನು ಎಂಬ ರೂಪಗಳು ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ ಎನಿಸುವುದು
ಉದಾ :— ತಾನು, ತಾಪ್ತಿ

ಅವನು ತನ್ನ ಹಾಡಿಗೆ ತಾನು ಹೋದನು

ಭಾವನಾಮಗಳು :— ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯೆಯ ಭಾವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳು

ಬಿಳಿಯದರ ಭಾವ	—	ಬಿಳಿಮು
ಹಿರಿಯದರ ಭಾವ	—	ಹಿರಿದು
ಕರಿಯದರ ಭಾವ	—	ಕಮ್ಮಿ
ನೋಡುವುದರ ಭಾವ	—	ನೋಟಿ
ಮಾಡುವುದರ ಭಾವ	—	ಮಾಟಿ
ಉಣ್ಣಿಸುವುದರ ಭಾವ	—	ಉಣಿಟಿ
ಕೊಡುವುದರ ಭಾವ	—	ಕೊಟಿ

ಕ್ರಿಯಾಪದ

ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದಗಳೇ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ನೋಡುತ್ತಾನೆ, ಹುಟ್ಟಿದನು, ಬರುವುದು-----

ಕ್ರಿಯಾಧಾತು :— ಕ್ರಿಯಾಪದದ ಮೂಲರೂಪವೇ ಕ್ರಿಯಾಧಾತು

ಉದಾ : ಮಾಡುತ್ತಾನೆ	—	ಮಾಡು
ಬರುವಳಿ	—	ಬರು
ನೋಡುತ್ತಾನೆ	—	ನೋಡು

ಸಕ್ರಮ್ಯಕ :—

ಅರ್ಥ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕರ್ಮಪದವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಸಕ್ರಮ್ಯಕ ಎನ್ನಲಿ

ಉದಾ : ಹುಡುಗಿ ಪಾತ್ರೀಯನ್ನು ತೊಳೆಯುತ್ತಾಳೆ
ಹನು ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡುತ್ತದೆ

ಅಕ್ರಮ್ಯಕ :—

ಕರ್ಮ ಪದವಿಲ್ಲದೆಯೇ ಪೂರ್ಣವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೆ ಅಕ್ರಮ್ಯಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಎನ್ನಲಿ

ಉದಾ : ರಾಮನು ಓಡುತ್ತಾನೆ
ಮಗು ಹುಟ್ಟಿತು.

ಕ್ರಿಯಾಪದದ ರೂಪಗಳು :— ಇದರಲ್ಲಿ 3 ರೀತಿಯಿದೆ.

1. ವಿದ್ವಾರ್ಥಕ ರೂಪ 2) ಸಂಭವನಾರ್ಥಕ ರೂಪ 3) ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ರೂಪ

1) ವಿದ್ವಾರ್ಥಕ ರೂಪ :— ಆಜ್ಞೆ, ಆಶೀರ್ವಾದ, ಹಾರ್ಜೆ, ಮುಂತಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಪದಗಳನ್ನು ವಿದ್ವಾರ್ಥಕ ರೂಪ ಎನ್ನಲಿ.

ಉದಾ : ಬರೆಯಲಿ, ನೋಡಲಿ, ಮಾಡಲಿ, ಶುಭವಾಗಲಿ -----

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾನುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

- 2) ಸಂಭವನಾರ್ಥಕ ರೂಪ :- ಕ್ರಿಯೆಯು ನಡೆಯುವಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಭವನಾರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಎನ್ನುವರು.
ಉದಾ : ಬರೆದಾನು, ಬಂದಾನು -----
- 3) ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ರೂಪ :- ಕ್ರಿಯೆಯು ನಡೆದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸೂಚಿಸುವ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಿಗೆ ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಎನ್ನುವರು
ಉದಾ : ಬರನು, ನೋಡನು, ತಿನ್ನನು -----

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು

ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವಾಗುವ ನಾಮಪದ ಹಾಗೂ ವಾಕ್ಯಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುವ ಪ್ರತ್ಯಯ ರೂಪಗಳೇ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು

ವಿಭಕ್ತಿ ಕಾರಕಾರ್ಥಗಳು - ಪ್ರತ್ಯಯ - ನಾಮಪದ ಕೋಣಕ್ಕೆ

ವಿಭಕ್ತಿಗಳು	ಕಾರಕಾರ್ಥಗಳು	ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು		ಉದಾ	
		ಹೊಸಗನ್ನಡ	ಹಳೆಗನ್ನಡ	ಹೊಸಗನ್ನಡ	ಹಳೆಗನ್ನಡ
ಪ್ರಥಮ	ಕತ್ತಾರ್ಥ	ಉ	ಮ್ರೋ	ರಾಮನು	ರಾಮಮಂ
ದ್ವಿತೀಯ	ಕಮಾರ್ಥ	ಅನ್ನ	ಅಮ್ರೋ	ರಾಮನನ್ನು	ರಾಮನಂ
ತೃತೀಯ	ಕರಣಾರ್ಥ	ಇಂದ	ಇಂ,ಇಂದಂ	ರಾಮನಿಂದ	ರಾಮನಿಂದಂ
ಚತುರ್ಥ	ಸಂಪ್ರದಾನ	ಗೆ,ಕೆ	ಗೆ,ಕೆ	ರಾಮನಿಗೆ	ರಾಮನಿಗೆ
ಪಂಚಮಿ	ಅಪದಾನ	ದೆಸೆಲಿಂದ	ಅತ್ತಣೆಂ	ರಾಮನದೆಸೆಲಿಂದ	ರಾಮನತ್ತಣೆಂ
ಷಟ್	ಸಂಬಂಧ	ಅ	ಅ	ರಾಮನ	ರಾಮನ
ಸಪ್ತಮಿ	ಅಧಿಕರಣ	ಅಲ್ಲಿ	ಒಳ್ಳೆ	ರಾಮನಲ್ಲಿ	ರಾಮನೋಳ್ಳೆ

ಅನ್ನ ದೇಶೀಯ ಪದಗಳು :

ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮನ್ ಭಾಷೆ ಪದಗಳು : ದಮ್ಮಡಿ, ದಮಡಿ, ದಮ್ಮು, ದೀನಾರ, ಗದ್ದಾಜಿ

ಅರಬೀ ಪದಗಳು : ಅಮಾನತು, ಅಸಲು, ಇನಾಮು, ಕಾಯ್ದು, ಗಲೀಜು, ತಕರಾರು, ತರಬೇತು, ನಕಲಿ

ಪಷ್ಟಿಯನ್ ಪದಗಳು : ದಿವಾನ, ಅಜಮಾಯಿಸಿ

ಪೋಚೆಗಿರೆನ್ ಪದಗಳು : ಮೇಜು, ತಂಬಾಕು, ಅನಾನಸು, ಸಾಬೂನು, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಬೆಂಬಳು, ಚಾ, ಇಸ್ತಿ, ರಸೀದಿ

ಸಂಸ್ಕೃತ : ಪ್ರೈಥ, ಶಿಕ್ಷಣ

ಉದ್ಯುಕ್ತದ ಪದಗಳು : ಕಿಮ್ಮತ್ತು, ತಾರೀಖು, ತಾಲೂಕು, ಅಹವಾಲು, ಇಲಾಖೆ, ದಜ್ರೆ, ಬಂಡೂಕು, ರುಜು, ಶುರು, ಶಾಮೀಲು

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಪದಗಳು : ಅಜ್ರೆ, ಕಭೇರಿ, ಕಾಖಾನೆ, ಸಲಾಮು, ದಬಾರು, ಕುಚ್ಕೆ, ಕಾಗದ, ಹುಕುಂ

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪದಗಳು : ಬನ್ಸು, ಕಾರು, ಕಾಲೇಜು, ಲೈಟ್, ವೆನ್ಸು, ಸ್ಯಾನಿಟರಿ, ಡಿಪ್ಲೋಮೋ, ಸೋಪು

ತತ್ವಮ - ತದ್ವವ

ಹಲವಾರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಗೂ ಒಳಗಾಗದೇ ಯಥಾ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಂಡರೆ ಅವುಗಳು ತತ್ವಮ ಎನ್ನವರು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಶಬ್ದಗಳು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿ ಆ ಪದದಿಂದ ಬರುವ ಪದವನ್ನು ತದ್ವವ ಎನ್ನವರು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಾಗುವ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೂಲರೂಪ ಪದಗಳನ್ನು ತತ್ವಮಗಳೊಂದೂ ಅದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ರೂಪವನ್ನು ತದ್ವವಗಳೊಂದು ಕರೆಯುವರು

ಪರ್ಯಾಯಸ್ವರೂಪ ತತ್ವಮ-ತದ್ವವ ಪದಗಳು

ತತ್ವಮ - ತದ್ವವ

ವೀರ	-	ಬೀರ	ಚಂದ್ರ	-	ಚಂದ್ರಿರಾ
ಯಜ್ಞ	-	ಜನ್ಮ	ಸೋಧೆ	-	ಸುಧೆ
ವಂದ್ಯ	-	ಬಂಜೆ	ಅಮುದ್ರೆ	-	ಅಮೃತ
ವಷಟ್	-	ವರುಷ	ಕಾರ್ಯ	-	ಕಜ್ಜ
ಶ್ರೀ	-	ಸಿರಿ	ಪಕ್ಷಿ	-	ಹಕ್ಕಿ
ರಾಜ	-	ರಾಯ	ಬ್ರಹ್ಮ	-	ಬೋಮ್ಮ
ಭಕ್ತ	-	ಭಕುತ	ದೀವಿಗೆ	-	ದೀಪಿಕಾ
ವಿಜ್ಞಾಪನೆ	-	ಭಿನ್ನತ	ಹುಣ್ಣಿ	-	ಹುನ್ನಿ
ದರ್ಸನೆ	-	ದಿಶಾ	ಕಣಿ	-	ಗಣಿ

ಸಂಧಿಗಳು

ವರಡು ಪದಗಳು ಕಾಲವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದೇ ಅರ್ಥಕೆಡೆದಂತೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ಪದವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಧಿ ಎನ್ನವರು ಸಂಧಿಗಳಲ್ಲಿ 2 ವಿಧಗಳಿವೆ :

1) ಕನ್ನಡಸಂಧಿಗಳು

2) ಸಂಸ್ಕೃತಸಂಧಿಗಳು

ಕನ್ನಡ ಸಂಧಿಗಳು :- 1. ಲೋಪಸಂಧಿ 2. ಆಗಮಸಂಧಿ 3. ಆದೇಶಸಂಧಿ

ಲೋಪಸಂಧಿ:-

ಸಂಧಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವಾಗ ಪೂರ್ವಪದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿನ ಸ್ವರಾಕ್ಷ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಅದು ಲೋಪಸಂಧಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾ :	ನಾವು	+	ಎಲ್ಲಾ	= ನಾವೆಲ್ಲಾ
	ಬೇರೆ	+	ಒಂದು	= ಬೇರೋಂದು

ಆಗಮಸಂಧಿ

ಸಂಧಿಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವಾಗ ಉತ್ತರಪದ ಹೊದಲಕ್ಕರ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 'ಯ' ಅಥವಾ 'ವ' ಅಕ್ಷರಗಳು ಬಂದರೆ ಅದು ಆಗಮಸಂಧಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ

ಉದಾ :	ಮರ	+	ಅನ್ನ	= ಮರಾನ್ನ
	ಮನೆ	+	ಅನ್ನ	= ಮನೆಯನ್ನ

ಆದೇಶಸಂಧಿ :-

ಸಂಧಿಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವಾಗ ಉತ್ತರಪದ ಕ,ತ,ಪ,ಗಳಿಗೆ ಗ,ದ,ಬ ಗಳು ಬಂದರೆ ಅದು ಆದೇಶಸಂಧಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾ :	ಮಳೆ	+	ಕಾಲ	= ಮಳೆಗಾಲ
	ತಲೆ	+	ತೋರು	= ತಲುದೋರು
	ಕಣಿ	+	ವಸಿ	= ಕಂಬಸಿ

ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿಗಳು :-

ಎ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾನುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೋಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೊನ್.

- 1) ಸರ್ವಣದೀಷನಂದಿ 2) ಗುಣಸಂಧಿ 3) ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ 4) ಯಣಸಂಧಿ 5) ಶ್ವಾಸಂಧಿ
6) ಜಸ್ತಸಂಧಿ 7) ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿ

1) ಸರ್ವಣದೀಷನಂಧಿ :- ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಸ್ವರಗಳು ಪರಸ್ಪರಗಳು ಪರವಾಗಿ ಅದೇ ಅಕ್ಷರ ದೀಷವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅದು ಸರ್ವಣದೀಷನಂಧಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾ :- ದೇವ + ಆಲಯ
= ದೇವಾಲಯ

ರವಿ + ಇಂದ್ರ	= ರವೀಂದ್ರ
ಸುರು + ಉಪದೇಶ	= ಸುರೂಪದೇಶ

2) ಗುಣಸಂಧಿ :- ಅ, ಆ, ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಇ, ಈ ಕಾರಬಂದರೆ ಏ ಕಾರಪೂ ಉ ಉ ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಓ ಕಾರಪೂ ಹೀ ಕಾರಬಂದಾಗ ಆರ್ ಕಾರಪು ಆದೇಶವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಗುಣಸಂಧಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ದೇವ + ಈಶ = ದೇವೀಶ

ಸೂರ್ಯ + ಉದಯ	= ಸೂರೋದಯ
ಮಹ + ಖಿಂ	= ಮಹಿಂ

3) ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ :- ಅ, ಆ, ಕಾರಗಳ ಮುಂದೆ ಏ ಏ ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಏ ಕಾರಪೂ ಓ ಓ ಕಾರ ಬಂದಾಗ ಜೀ ಕಾರಪು ಆದೇಶವಾಗಿ ಬಂದರೆ ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾ ; ಏಕ + ಏಕ = ಏಕೈಕ

ಶೀವ + ಏಕ್ಯ	= ಶೀವೈಕ್ಯ
ಮಹ + ಜೊನ್ನತ್ಯ	= ಮಹೊನ್ನತ್ಯ

4) ಯಣಸಂಧಿ :- ಸ್ವರದ ಮುಂದೆ ಸ್ವರ ಪರವಾದಾಗ ಯ,ವ,ರ ಅಕ್ಷರಗಳು ಆದೇಶವಾದಲ್ಲಿ ಅದು ಯಣಸಂಧಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾ : ಇತಿ + ಆದಿ = ಇತ್ಯಾದಿ

ಮನು + ಅಂತರ	= ಮನ್ವಂತರ
ಹಿತ್ತು + ಅಜಿತ	= ಹಿತ್ರಾಜಿತ

5) ಶ್ವಾಸಂಧಿ :- ಮೂರವರದ ವೋದಲಲ್ಲಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶಕಾರವಾಗಲೀ ಚ ವರ್ಗ ವಾಗಲೀ ಬಂದರೆ, ಶಕಾರ ಚಹಾರಗಳು ಆದೇಶವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅದು ಶ್ವಾಸಂಧಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಮನಸ್ + ಶುದ್ಧಿ	= ಮನಶ್ವಾದ್ಧಿ
ಯಶಸ್ + ಚಂದ್ರ	= ಯಶಶ್ವಂದ್ರ

6) ಜಸ್ತಸಂಧಿ :- ಮೂರವ ಪದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗದ ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಯಾವ ವಣ ಎದುರಾದರೂ ಅದೇ ವರ್ಗದ ಮೂರನೇ ಅಕ್ಷರ ಆದೇಶವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅದು ಜಸ್ತಸಂಧಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ವಾಕ್ + ಈಶ	= ವಾಗೀಶ
ಷಟ್ + ಆನನ	= ಷಡಾನನ
ಸತ್ + ಆನಂದ	= ಸದಾನಂದ

1. ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿ :- ಮೂರವರದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗದ ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ್ದು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅದೇ ವರ್ಗದ ಅನುನಾಸಿಕ ಅಕ್ಷರಗಳು ಪರವಾದರೆ ಅನುನಾಸಿಕಸಂಧಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ಸತ್ + ಮಾನ = ಸನ್ನಾನ	
ಚಿತ್ + ಮಯ	= ಚಿನ್ನಯ

ಪ್ರ್ಯಾಣಸ್ತಂಧಿ ಸಂಧಿ ಪದಗಳು

ಲೋಷಸಂಧಿ : ಉರುರು, ಬಲ್ಲನೆಂದು, ಮಾತಂತಿ, ಸಂಪನ್ಮಾರಾದ, ಕಾಣಲಾಗದು, ತಪ್ಪಲೀಯಿದೆ, ತಕ್ಷನಿತು.
ಪೊಳ್ಳಡೆ, ಕಾದಾಟಿದಾಟಿ, ಆದನೆಂಬ, ಸೆತ್ತರೊಂದು

ಅಗಮ ಸಂಧಿ : ಕೈಯನ್ನು, ಮನೆಯಿಂದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮರವನ್ನು ಮಗುವಿಗೆ, ಬೇಧವಿಲ್ಲ, ವೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಶವವಾದವು.

ಆದೇಶ ಸಂಧಿ : ಮಳೆಗಾಲ ಮೈದೋರು, ಬೆಂಬತ್ತು, ಕಡುವೆಳ್ಳು, ಮೆಲ್ಲಾತು, ಕೈಪಿಡಿದು, ಹೊಗಲ್ಲೇಳ್ಳು. 0
ಸರ್ವಣದೀಷನಂಧಿ :- ಮಹಾತ್ಮ, ಗಿರೀಶ, ಸುರಾಸುರ, ವಧೂಪೇತ, ಸಕಳಾಚಾರ್ಯ, ಜನಾಲಯ, ಜಂದಾಕ

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

ವೃದ್ಧಿಸಂಧಿ : ಏಕೈಕ, ಜನ್ಮೀಕ್ಯ, ವನೋಷಧ, ಅಷ್ಟೇಶರ್ಹ

ಗುಣಸಂಧಿ : ದೇವೇಂದ್ರ ಜಾಜೀಶ್ವರ, ಸುರೋದಯ, ಮಹಷ್ಯ, ಮಹೇಶ, ಮಂಡಳೀಶ್ವರ
ಯಂಜ್ಞಾ ಸಂಧಿ ; ಅತ್ಯಾವಸರ, ಜಾತ್ಯತೀತ, ಕೋಟ್ಯಧಿಶ್ವರ, ಕೋಟ್ಯಾನುಕೋಟಿ.

ಜಸ್ತಿ ಸಂಧಿ : ವಾಗ್ದೀವಿ, ಅಜಂತ, ಷಡಾನನ, ದಿಗಂತ, ಅಭ್ಯಾಸ

ಶ್ವಾಷ ಸಂಧಿ : ಪಯಶ್ವಯನ, ಶರಶ್ವಂದ್ರ, ಜಗಜ್ಞಾತಿ, ಬೃಹತ್ಷಭತ್ತ

ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿ : ಷಣ್ಣಿಂ, ಸನ್ನಾನ, ವಾಜ್ಞಾಯ, ಉನ್ನಾದ, ತನ್ನಾಯ, ಶ್ರೀಮನ್ನಹಾ

ಅವ್ಯಯಗಳು = ವಿಧಗಳು

ನಾಮಪದ, ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಂತೆ ಲಿಂಗ, ವಚನ ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ರೂಪಭೇದವನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಏಕರೂಪವಾಗಿರುವ ಪದಗಳೇ ಅವ್ಯಯಗಳು

ಅವ್ಯಯಗಳ ವಿಧಗಳು :-

- ಸಾಮಾನ್ಯ ಅವ್ಯಯ** :- ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆದ ರೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳುವವಂತಹುದ್ದು ಚೆನ್ನಾಗಿ, ತಟ್ಟನೆ, ನೆಟ್ಟನೆ, ಸುಮ್ಮನೆ, ಇತ್ಯಾದಿ.ಉದಾ : ಅವಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡಿದಳು
ಅದು ತಟ್ಟನೆ ಬಿತ್ತು.
- ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ** :- ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಧ್ವನಿ ವಿಶೇಷಣಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಂತೆಯೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ
ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡಿ ಹೇಳುವ ಪದಗಳು ಪಟ್ಟಪಟನೆ, ಧಗಧಗ ಇತ್ಯಾದಿ.
ಉದಾ : ನೀರು ದಬುದಬು ಬಿತ್ತು
ಮಳೆ ಪಟ್ಟಪಟಿ ಸುರಿಯಿತು
- ಭಾವಸೂಚಕವ್ಯಯ** :-
ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಾಗ ಕೆಲವು ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ,
ಅವು ಮನಸ್ಸಿನ ಭಾವ ಸೂಚಕಗಳು – ಅಬ್ಬಾ, ಟೆ, ಧೂ, ಇತ್ಯಾದಿ
ಉದಾ : ಅಬ್ಬಾ ಎಷ್ಟು ಸೋಗನಾಗಿದೆ
- ಸಂಬಂಧಕಾವ್ಯಯ** :- ಎರಡು ಪದಗಳ ಅರ್ಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳನ್ನಾಗಲೀ,
ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಜೋಡಿಸುವ ಪದಗಳಿವು ಉ ಉಂ ಮತ್ತು ಅರ್ಥವಾ ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲದೇ ಇತ್ಯಾದಿ.
ಉದಾ : ರಾಮನೂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಣನೂ ಬಂದರು.
ಒಂದು ಮೂರೆ ಅಕ್ಷ್ಯ ಕೋಡು ಅರ್ಥವಾ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೋಡು
ಅವನು ಬರಲಿಲ್ಲ ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ.
ಮುದುವೆಗೆ ನೀನು ಬರಬೇಕು ಅಲ್ಲಿದೆ ಸಾವಿರ ಉಂಟದೇಲೆ ತರಬೇಕು.
- ಅವಧಾರಣಾರ್ಥಕಾವ್ಯಯ** :-
ನಿಶ್ಚಯಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಅವ್ಯಯವಿದು ಹಲವು ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದೇ
ಅವಧಾರಣೆ.
ಉದಾ : ಅದೇ ನನ್ನ ಮನುಸ್ತಕ
ನಾನೇ ಮನುಸ್ತಕ ಕೋಟ್ಯೆ.
ಲೇಖನ ಜಿಹ್ವೆಗಳು

ನ್ನಾಮ್ಮ ನ್ನಾಂಥಿಕ ರೂಪ

ಬ್ಯಾಸಗಿ	-	ಬೇಸಿಗೆ	-	ತನೆಶ್ವಾತ್ತು	-	ತಾಸು ಹೊತ್ತು
ಬ್ಯಾಸರ	-	ಬೇಸರ	-	ವಸೇಂದು	-	ವಷೇಂದು
ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ	-	ಹೊಟ್ಟೆಗಿಲ್ಲದೆ	-	ಮ್ಯಾಲೊಂದು	-	ಮೇಲೊಂದು
ಕುಂತವಳ	-	ಕುಳಿತುಕೊಂಡವಳು	-	ಇವಳ್ಳು	-	ಇವಳನ್ನು

ಶೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು

ಮೂರ್ಣವಿರಾಮ :- ವಾಕ್ಯದ ಮೂರಾಫ್ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.

ಉದಾ : ಹಕ್ಕಿಯು ಹಣ್ಣಿನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ.

ಅರ್ಥವಿರಾಮ :- ಪ್ರಥಾನ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿಬಯ ಅನೇಕ ಉಪವಾಕ್ಯಗಳು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬರುವುದು.

ಉದಾ : ಮೇಷ್ಟೇ ಅಳಬೇಡಿ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ

ಅಲ್ಪವಿರಾಮ :- ಸಂಬೋಧನೆಯ ಮುಂದೆ ಅಲ್ಲದೇ ಕರ್ತೃ ಕರ್ಮ ಕ್ರಿಯಾ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷಣಗಳು ಬಂದಾಗ ಕೊನೆಯ ಪದವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಪದಗಳ ಮುಂದೆ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ.

ಉದಾ : ಹೌದು ಮೇಷ್ಟೇ, ತಪ್ಪಮಾಡುತ್ತೀರಿ, ಜುಲ್ಕಾನೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ

ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ :- ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ

ಉದಾ : ಯಾವ ವೆಂಕಟ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ?

ಭಾವಸೂಚಕ :- ಹರಣ, ಅಚ್ಚರಿ, ಸಂತಸ, ದುಃಖ, ಕೋಪ, ತಿರಸ್ಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಾಗ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ. ಉದಾ : ಅಹಾ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರವಾಗಿದೆ.

ವಿವರಣಾತ್ಮಕ :- ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವಿವರಣೆ ಇಂತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು

ಉದಾ : ಭಾಷಾವಿಜ್ಞಾನ ಭಾಷೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನ.

ಉದ್ದರಣ :- ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಬರೆಯುವಾಗ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ.

ಉದಾ : ಒಳ್ಳೆಯದು ಮೇಷ್ಟೇ ನೀವು ನಿಲ್ಲಿರಿ “ಎಂದು ಹೇಳಿ. ರಂಗಣ್ಣ ಬೈಸಿಕಲ್ ಹತ್ತಿ ಹೊರಟರು.

ವಾಕ್ಯವೇಷಣ :- ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರಿಭಾಷಕ / ಪ್ರಥಾನ / ವಿಶಿಷ್ಟ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಿದಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆ.

ಉದಾ : ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ‘ಇಂಗ್ಲೀಷ್’ ಪದಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದೆ.

() ಆವರಣ :- ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ಒಂದು ದಿನ ನರಿಯು ಕೊಕ್ಕರೆ (ನೀರುಹಕ್ಕಿ)ಯನ್ನು ಉಂಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯಿತು.

ವಾಕ್ಯ ಪ್ರಚೇಧಗಳು

- ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ 3 ವಿಧಗಳಿವೆ :**
1. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಕ್ಯ
 2. ಸಂಯೋಜಿತವಾಕ್ಯ
 3. ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯ

1. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಕ್ಯ :- ಒಂದು ಮೂರ್ಣ ಕ್ರಿಯಾಪದದೊಡನೆ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಚಿತ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವುದು.

ಉದಾ : ಹಕ್ಕಿಯು ಹಣ್ಣಿನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಿದೆ.

ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರು.

2. ಸಂಯೋಜಿತವಾಕ್ಯ :- ಎರಡು / ಅನೇಕ ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾಕ್ಯಗಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಮೂರ್ಣ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ

ಉದಾ : ಮಕ್ಕಳು ಹಾಲನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾಲಿಲ್ಲ

ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರು ಆದರೆ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಓದಲಿಲ್ಲ.

3. ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯ :- ಒಂದು ಅಧಿವಾ ಅನೇಕ ವಾಕ್ಯಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಥಾನ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿನಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉದಾ : ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿ ಬಸ್ಸುಗಳು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಎಂದು ತಿಳಿದು ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಸಂತಸ ಹಟ್ಟಿರು
ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರೆಂಬ ಸುದ್ದಿಕೇಳಿ ಜನರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಿ ಬಂದರು.

ದ್ವಿರುಕ್ತಿ :- ಯಾವುದಾದರೀಂದು ವಿಶೇಷಾರ್ಥವನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡೆರಡು ಬಾರಿ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ ಪದವ್ಯೋಂದಕ್ಕೆ ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ :- ಬೇಗ ಬೇಗ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲಗೆ, ಅಹುದುಹುದು.

ದೂರದೂರ, ಎಳೆಎಳೆ -----

ಕೋಡುನುಡಿ :- ನಾವು ದಿನನಿತ್ಯ ಒಂದಕ್ಕೂಂದು ಮಾರಕವಾದ, ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಧಿವಾ ಸಾಮಿಪ್ಯ ಅರ್ಥ ಕೊಡುವ ಪದಗಳನ್ನು ಜೋಡುನುಡಿ ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ : ಬೆಟ್ಟೆ ಗುಡ್ಡ, ನಾಯಿ ನರಿ ಎದ್ದು ಬಿದ್ದು ಕಷ್ಟ ಸುಖ ಉಡುಗೊಡುಗೆ -----

ಸಮಾನಗಳು

ಎರಡು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಮಸ್ತವದ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಎನ್ನುವರು.

ಸಮಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಟು ವಿಧಗಳಿವೆ.

- 1) ತತ್ವರುಷ 2) ಕರ್ಮಧಾರೀಯ 3) ಕ್ರಿಯಾ 4) ದ್ವಂದ್ವ 5) ಅಂಶಿ 6) ದ್ವಿಗು
- 7) ಬಹುವೀಕಿ 8) ಗಮಕ

1. **ತತ್ವರುಷ ಸಮಾಸ :-** ಮಾರ್ಪೋರ್ತತ್ತರ ಪದಗಳು ನಾಮಪದಗಳಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತರಪದದ ಅಥವ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದರೇ, ಅದು ತತ್ವರುಷ ಸಮಾಸ ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ : ಅರಸನ + ಮನ = ಅರಮನ

ಕಾಲಿನ + ಬಳಿ = ಕಾಲಿಳಿ

ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ + ವೃದ್ಧ = ವಯೋವೃದ್ಧ

2. **ಕರ್ಮಧಾರೀಯ ಸಮಾಸ :-** ಮಾರ್ಪೋತ್ತರ ಪದಗಳು ವಿಶೇಷಣ ವಿಶೇಷಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೇ ಅದು ಕರ್ಮಧಾರೀಯ ಸಮಾಸ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾ :- ಹಿರಿಡಾದ + ಬಂಡೆ = ಹೆಚ್ಚಂಡೆ

ಕೆಂಪಾದ + ಕೆಣ್ಣು = ಕೆಂಗಣ್ಣು

3. **ಕ್ರಿಯಾಸಮಾಸ :-** ಉತ್ತರ ಪದವು ಕ್ರಿಯಾಪದವಾಗಿದ್ದರೇ ಕ್ರಿಯಾಸಮಾಸ ಎನ್ನುವರು

ಉದಾ :- ಕೈಯನ್ನು + ಮುಗಿ = ಕೈಮುಗಿ

ವಿಷವನ್ನು + ಕಾರು = ವಿಷಕಾರು

4. **ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾಸ :-** ಎರಡು ಅಥವಾ ಅನೇಕ ಪದಗಳು ಅಥವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಒಂದು ಸೇರಿದರೆ ಅದು ದ್ವಂದ್ವಸಮಾಸ ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ ಮರಪೂ + ಗಿಡಪೂ + ಬಳ್ಳಿಯೂ = ಮರಗಿಡಬಳ್ಳಿಗಳು

ಕೃಷ್ಣನೂ + ಭೀಮನೂ + ಅಜ್ಞನನೂ = ಕೃಷ್ಣಭೀಮಾಜ್ಞನರು

5. **ಅಂಶಿ ಸಮಾಸ :-** ಉತ್ತರಪದವು ಮಾರ್ಪಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂಶವಾಗಿದ್ದು ಮಾರ್ಪೋರ್ತತ್ತರ ಪದಗಳು ಅಂಶಿ-ಅಂಶ ಭಾವದಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದರೇ ಅದು ಅಂಶಿ ಸಮಾಸ ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ :- ಇರುಳಿನ + ನಡು = ನಟ್ಟಿರುಳು

ತಲೆಯ + ಮುಂದು = ಮುಂದಲೆ

6. **ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ :-** ಮಾರ್ಪ ಪದ ಸಂಖ್ಯಾಬಾಜಕವಾಗಿದ್ದರೇ ಅದು ದವಿಗುಸಮಾಸ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾ :- ಮೂರು + ಕಣ್ಣು = ಮುಕ್ಕಣ್ಣು

ಒಂದು + ಕಟ್ಟು = ಒಗ್ಗಟ್ಟು

7. **ಬಹುವೀಕಿ ಸಮಾಸ :-** ಅನ್ಯ ಪದದ ಅಥವ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದರೇ ಅದು ಬಹುವೀಕಿ ಸಮಾಸ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ

ಉದಾ :- ಪ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಚಕ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವವನು - ಚಕ್ರವಾಣಿ

ನಾಭಿಯಲ್ಲಿ ಪದ್ಧತವನ್ನು ದರಿಸುವನ - ಪದ್ಧನಾಭ

8. **ಗಮಕ ಸಮಾಸ :-** ಮಾರ್ಪಪದವು ಸರ್ವಸಾಮವಾಗಿದ್ದರೇ ಅಥವಾ ಕೃದಂತವಾಗಿದ್ದರೇ ಅದನ್ನು ಗಮಕ ಸಮಾಸ ಎನ್ನುವರು

ಉದಾ :- ಅವಳು + ಹುಡುಗಿ = ಆ ಹುಡುಗಿ

ಅದು + ಮರ = ಅಮರ

ಚೆಂದುದು + ಬೇಳಿ = ಚೆಂದಬೇಳಿ

ಪರ್ಯ ಮುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಸಮಾಸ ಪದಗಳು

ತತ್ವರುಷ : ಸ್ವಾಮಿ ದೋಹ, ಪರಧನ, ಧನಹರಣ, ಮಾದೋಟ, ಬೆಟ್ಟದಾವರೆ, ತಲೆನೋವೆ

ಕರ್ಮಧಾರೀಯ : ಅತಿಕುಟಿಲ, ನಲ್ಲಿದುರೆ, ಇಮ್ಮಾಪು, ಮೆಲ್ಲಾತು, ಹೊಸಗನ್ನಡ

ಕ್ರಿಯಾ : ಕೈಕೊಳ್ಳುವದು, ಸಾಕ್ಷಿ ಮಾಡಿ, ಬಲವಂದು, ಮೋಸ ಮಾಡು, ಸೊಲ್ಲೇಜಿ, ಬಿಲ್ಲೋಂಡು, ಬಿಲ್ಲಿರುವನೇರಿಸಿ, ಹೊಗೆದೋರು.

ದ್ವಂದ್ವ : ಹನುಮ ಭೀಮರಾಯ, ಗಿರಿವನದುಗಣಗಳು, ಕರಿತುರಗರಥ

ಅಂಶಿ ಸಮಾನ : ಮುಂಗೈ, ಮುಂದಲೆ, ಕಡೆಗಳ್ಲಿ, ನಡುರಾತ್ಮಿ

ದ್ವಿಗು : ಮುಗಾಪುದ, ಮುಕ್ಕಳ್ಲಿ, ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳು

ಬಹುವೀಹಿ : ಇನತನುಜ, ದನುಜರಿಮು,

ಗಮಕ ಸಮಾನ : ಈ ಬೆಕ್ಕು, ನೇಯ್ಯ ವಸ್ತು, ಬೆಂದಬೇಳೆ

ಕೃದಂತಗಳು

ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಕೃತ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿ ಕೃದಂತ ಎನಿಸುತ್ತದೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ 3 ವಿಧಗಳು

1) ಕೃದಂತ ನಾಮ 2) ಕೃದಂತ ಭಾವನಾಮ 3) ಕೃದಂತವ್ಯಯಗಳು

1. **ಕೃದಂತ ನಾಮ :-** ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಕತ್ಯ ವೋದಲಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅ ಎಂಬ ಕೃತ್ಯ

ಪ್ರತ್ಯಯ ಬರುವುದು ವರ್ತಮಾನಕಾಲದಲ್ಲಿ 'ಅದ' ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಆಗಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾ :- ವರ್ತಮಾನ ಕೃದಂತ :- ಮಾಡು + ವ + ಅ = ಮಾಡುವ

ಬರೆ + ಉವ + ಅ = ಬರೆಯುವ

ಭೂತ ಕೃದಂತ :- ತಿನ್ನು + ದ + ಅ = ತಿಂದ

ಹೋಗು + ದ + ಅ = ಹೋದ

ನಿಷೇದ ಕೃದಂತ :- ಮಾಡು + ಅದ + ಅ = ಮಾಡದ

ಕೃದಂತ ಭಾವನಾಮ :- ಧಾತುಗಳ ಮೇಲೆ ಭಾವಾರ್ಥದಲ್ಲಿರುವುದು, ಏಕೆ, ಇಕೆ, ಇಗೆ, ಗೆ, ತ,ಟ, ಪಣಿಗೆ, ಅಪ್ತ, ವ್ಯ ಮು, ಅವ ,ಎ, ಆಕೆ ಮುಂತಾದ ಭಾವಾರ್ಥ ಕೃತ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ಕೃದಂತ ಭಾವನಾಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ಉದಾ :-	ವುದು	- ನೋಡುವುದು
	ವಿಕೆ	- ನೋಡುವಿಕೆ
	ಇಗೆ	- ಉಡುಗೆ, ತೊಡುಗೆ
	ಗೆ	- ನಂಬುಗೆ
	ಅಪ್ತ	- ಬರವ್ತು, ಸೆಳವ್ತು
	ವ್ಯ	- ನಾವ್ಯ, ನೋವ್ಯ
	ತ	- ಸೆಳಿತ, ನುರಿತ
	ವಣಿ	- ಸಾಗುವಣಿ, ತೀರುವಣಿ
	ವು	- ಕಾವು, ತೀಮು
	ಅಲು	- ಕೇಳಲು, ನೋಡಲು
	ಎ	- ನೆರೆ, ಹೊರೆ
	ಆಕೆ	- ಬೆರಕೆ, ವೋಳಕೆ
	ಪಣಿಗೆ	- ಬರವಣಿಗೆ, ಮೇರವಣಿಗೆ
	ಟಿ	- ನೋಟಿ, ಮಾಟಿ

ಕೃದಂತಾವ್ಯಯ :-

ಧಾತು ಅವ್ಯಯ ಉತ್ತ, ಉತ್ತ, ಅದೆ, ದರೆ, ಅಲು, ಆಲಿಕ್ಕೆ, ಅ, ಇ, ದು ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ಕೃದಂತಾವ್ಯಯ ಎನಿಸುವುದು

ಉತ್ತ	- ಮಾಡುತ್ತ, ಓಡುತ್ತ
ದು	- ತಿಂದು, ಸವಿದು
ಉತ್ತ	- ಮಾಡುತ್ತ, ಸವಿಯುತ್ತ
ಅದೆ	- ಮಾಡದೆ, ನೋಡದೆ
ದರೆ	- ನೋಡಿದೆ, ಮಾಡಿದರೆ
ಅಲು	- ಬರಲು, ನಡೆಯಲು
ಅಲಿಕೆ	- ಮಾಡಲಿಕೆ, ನೋಡಲಿಕೆ
ಅ	- ನೋಡ, ಮಾಡ

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳುಗಾಲ ಟೋನ್.

ತದ್ದಿತಾಂತ

ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ತದ್ದಿತ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳು ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿವು ತದ್ದಿತಾಂತ ಎನಿಸುತ್ತದೆ
ತದ್ದಿತಾಂತದಲ್ಲಿ 3 ಬಗೆಯಿದೆ

1. ತದ್ದಿತಾಂತ ನಾಮ
2. ತದ್ದಿತಾಂತ ಭಾವನಾಮ
3. ತದ್ದಿತಾಂತಾವ್ಯಯ

- 1. ತದ್ದಿತಾಂತ ನಾಮಪದ :-** ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಸಾರ, ಕಾರ, ಇಗ, ವಂತ, ವಳ, ಅಡಿಗ, ಅಳಿ, ಗುಳಿ, ಅರ ಅನೆಯ ಎಂಬ ತದ್ದಿತಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದುಪದವಾದರೆ ಅದು ತದ್ದಿತಾಂತ ನಾಮಪದ ಎನಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಾರ	-	ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿವವ	ಮಾಲೆಗಾರ
ಕಾರ	-	ಓಲೆಯನ್ನು ತರುವವ	ಓಲೆಕಾರ
ಇಗ	-	ಲೆಕ್ಕಿವನ್ನು ಬಲ್ಲಿವನು	ಲೆಕ್ಕಿಗ
ವಂತ	-	ಹಣವನ್ನು ಉಳಿವನು	ಹಣವಂತ
ವಳ	-	ಮಡಿಯನ್ನು ಮಾಡಿವವನು	ಮಡಿವಳ
ಅಡಿಗ	-	ಹೂವನ್ನು ಕಟ್ಟಿವವನು	ಹೂವಾಡಿಗ
ಆಳಿ	-	ಮಾತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿ ಆಡುವವನು	ವಾಚಾಳಿ
ಗುಳಿ	-	ಲಂಜವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿವವ	ಲಂಜಗುಳಿ
ಆರ	-	ಕುಂಭವನ್ನು ಮಾಡುವವ	ಕುಂಬಾರ
ಅನೆಯ	-	ಹತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆಯಿಳಿದ್ದು	ಹತ್ತನೆಯ

- 2. ತದ್ದಿತಾಂತ ಭಾವನಾಮ :-** ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಭಾವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ತನ, ಇದೆ, ಮು, ಮೇ ಇತ್ಯಾದಿ ರದ್ದಿನ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವ ಹಡಚರನೆಯೇ ತದ್ದಿತಾಂತ ಭಾವನಾಮ

ತನ	-	ದೊಡ್ಡತನಭಾವ ದೊಡ್ಡತನ
ಇಕೆ	-	ಚೆಲುವಿನ ಭಾವ ಚೆಲುವಿಕೆ
ಲು	-	ಕುರುಡನ ಭಾವ ಕುರುಡು
ಪು	-	ಬಿಳಿಯದರ ಭಾವ ಬಿಳಿಮು
ಮೇ	-	ಜಾಣತನದ ಭಾವ ಜಾಣ್ಯ

- 3. ತದ್ದಿತಾಂತ ಅವ್ಯಯ :-** ನಾಮಪದಗಳ ಮುಂದೆ ಅಂತೆ, ಪೌಲ್, ಪೌಲು, ಪೌಲ್ರ್, ಪೌಲು, ತನಕ, ವರಗೆ ಮಟ್ಟಿಗೆ, ಓಸ್ಕರ, ಇಂತ, ಆಗಿ, ಓಸುಗ, ತದ್ದಿತ ಪ್ರತ್ಯೇಯಗಳು ಸೇರಿ ರಚಿತವಾಗುವ ಪದರಚನೆಯೇ ತದ್ದಿತಾಂತವ್ಯಯ

ರಾಮನ	-	ಅಂತೆ	ರಾಮನಂತೆ
		ಪೌಲ್	ಚಂದ್ರನಪೌಲ್
		ಪೌಲು	ಮನೆಯಪೌಲು
		ತನಕ	ಅಲ್ಲಿಯತನಕ
		ವರಗೆ	ಶಾಲೆಯವರಗೆ
		ಮಟ್ಟಿಗೆ	ಆತನಮಟ್ಟಿಗೆ
		ಓಸ್ಕರ	ಅವನಿಗೋಸ್ಕರ
		ಇಂತ	ಮನೆಗಿಂತ
		ಆಗಿ	ಅವನಿಗಾಗಿ
		ಓಸುಗ	ಹುಡುಗನಿಗೋಸುಗ

ಭಂದಸ್ಸು

ಭದ ಆಹ್ಲಾದೆ ಎಂಬ ಪದಗಳಿಗಿಂದ ಭಂದಸ್ಸು ಅಗಿದೆ ಭದ ಆಹ್ಲಾದೆ ಎಂದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಆಹ್ಲಾದವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು ಪದ್ಯರಚನೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಭಂದಸ್ಸಿನ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು :

1. ಪಾದ ಅಥವಾ ಚರಣ
 2. ಮಾತ್ರೆ
 3. ಗಣ
 4. ಪ್ರಾನ
 5. ಯತ್ತಿ
 6. ಲಯ
1. **ಪಾದ** :- ಪಾದ ಎಂದರೆ ಸಾಲು ಎಂದರ್ಥ
ವರಡು ಸಾಲು	-	ದ್ವಿಪದಿ
ಮೂರು ಸಾಲು	-	ತ್ರಿಪದಿ
ನಾಲ್ಕು ಸಾಲು	-	ಚೌಪದಿ / ಕಂದ
ಆರು ಸಾಲು	-	ಷಟ್ಪದಿ
2. **ಮಾತ್ರೆ** :- ಮಾತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ 3 ವಿಧಗಳಿವೆ.
ಲಘು	: ೒೦ದು ಮಾತ್ರೆ
ಸುರು	: ಎರಡು ಮಾತ್ರೆ
ಪ್ಲುತ್	: ಮೂರು ಮಾತ್ರೆ
3. **ಗಣಗಳು** :- ಗಣಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವಿಧಗಳು
ಅಕ್ಷರಗಣ	: ಅಕ್ಷರಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ (ಮುರು ಅಕ್ಷರ) ನುಂಘ ಮಾಡುವುದು
ಮಾತ್ರಾಗಣ	: ಮಾತ್ರಾ ಲೇಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನುಂಘಮಾಡುವುದು
ಅಂಶಗಣ	: ಅಂಶಗಳ ಲೇಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ನುಂಘಮಾಡುವುದು.
4. **ಯತ್ತಿ** :- ಯತ್ತಿ ಎಂಬುವುದು ಉಸಿದಾಂಜಂ ಅಂದರೆ ಉಸಿರನ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ಥಳ
5. **ಲಯ** :- ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಏರಿಳಿತ
6. **ಪ್ರಾನ** :- ಪ್ರಾನಗಳಲ್ಲಿ ಅದಿ ಪ್ರಾನ ಮತ್ತು ಅಂತ್ಯಪ್ರಾನ ಎಂಬ ರೀತಿಯಿದೆ.

ಅಕ್ಷರಗಣ

ಅಕ್ಷರಗಣದಲ್ಲಿ ಎಂಟುರೀತಿಯ ಗಣಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೆ, ಅವುಗಳಾವುವೆಂದರೆ,

1. ಯಗಣ 2. ಮಗಣ 3. ತಗಣ 4. ರಗಣ 5. ಜಗಣ 6. ಭಗಣ 7. ನಗಣ ಸಗಣ
ಈ ಗಣಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಈ ಕೇಳಕಂಡ ಸೂತ್ರದ ಮೂಲಕ ತೀಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಯಮಾತಾರಾಜಭಾನಸಲಗಂ

ಯಮಾತಾ	ಯಗಣ	U — —
ಮಾತಾರಾ	ಮಗಣ	— — —
ತಾರಾಜ	ತ'ಗಣ	— — U
ರಾಜಭಾ	ರಗಣ	— U —
ಜಭಾನ	ಜಗಣ	U — U
ಬಾನಸ	ಭಗಣ	— UU
ನಸಲ	ನಗಣ	UUU
ಸಲಗಂ	ಸಗಣ	UU —

೧೦. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ್ತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳುಗಾಲ ಟೋನ್.

ಅಕ್ಷರಗಣಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾಗವರ್ಮನ ಈ ಪದ್ಯದ ಸಹಾಯದಿಂದಲೂ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ನುರು ಲಫು ಮೂರಿಗೆ ಮನ ಗಣ

ನುರು ಲಫು ವೋದಲಲ್ಲಿ ಬರಲು ಭಯಗಣವೇಂಬರ್

ನುರು ಲಫು ನಡುವಿರೆ ಜ ರ ಗಣ

ನುರು ಲಫು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲು ಸ ತ ಗಣ ಮಕ್ಕುಂ

ಖ್ಯಾತ ಕಣಾಟಕಗಳು :-

ಅಕ್ಷರ ಭಂದಸ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭಂದೋಪ್ರಕಾರ ವೃತ್ತಗಳು ಅಥವಾ ಖ್ಯಾತ ಕಣಾಟಕಗಳು

1. ಉತ್ತಲಮಾಲವೃತ್ತ

2. ಚಂಪಕಮಾಲವೃತ್ತ

3. ಸ್ವರ್ಗರಾವೃತ್ತ

4. ಮಹಾಸ್ವರ್ಗರಾವೃತ್ತ

5. ಮತ್ತೇಭ ವಿಕ್ರೀಡಿವೃತ್ತ

6. ಶಾದೋಲ ವಿಕ್ರೀಡಿವೃತ್ತ

ಇವುಗಳ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ನಾಗವರ್ಮನ

� ಕೆಳಕಂಡ ಪದ್ಯದ ಸಹಾಯದಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದು

ನುರುವೋಂದಾದಿಯೋಳುತ್ತಲಂ ನುರುಮೋದಲ್ಲೂರಾಗೆ ಶಾದೋಲಮಾ

ನುರು ನಾಲ್ಕಾಗಿರಲಂತು ಸ್ವರ್ಗರೆ ಲಫು ದ್ವಾಂದ್ವಂ ನುರು ದ್ವಾಂದ್ವಮಾ

ಗಿರೆ ಮತ್ತೇಭ ಲಫುದ್ವಯ ಶ್ರಿಗುರುವಿಂದಕ್ಕುಂ ಮಹಾಸ್ವರ್ಗರಾ

ಹರಿಣಾಕ್ಷೀ ಲಫುನಾಲ್ಕು ಚಂಪಕಮಿವಾರುಂ ಖ್ಯಾತ ಕಣಾಟಕಂ

1. ಚಂಪಕ ಮಾಲಾವೃತ್ತ :- (ನಜ ಭಜ ಜಂಜರಂ)

ಪ್ರತಿ ಹಾದದಲ್ಲಿ 18 ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ,

ನ ಜ ಭ ಜ ಜ ಜ ರ ಎಂಬ ಏಳು ಗಣಗಳಿವೆ.

ಉದಾ:-

ನ	ಜ	ಭ	ಜ	ಜ	ಜ	ಜ	ರ
ಉಉಉ	ಉ- ಉ	- ಉಉ	ಉ- ಉ	ಉ- ಉ	ಉ- ಉ	- ಉ-	
ಕುರುಕು	ಇನಂದ	ನಂಪವ	ನನಂದ	ನವೆಂಬ	ಮಹಾಂಧ	ಗಂಧಸಿಂ	

2. ಉತ್ತಲಮಾಲಾವೃತ್ತ :- (ಭ ರ ನ ಭ ಭ ರ)

ಪ್ರತಿ ಹಾದದಲ್ಲಿ 20 ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ.

ಭ ರ ನ ಭ ಭ ರ ಎಂಬ ಆರುಗಣಗಳು ಒಂದು ಲಫು ಒಂದು ನುರು ಬರುತ್ತದೆ.

ಉದಾ:-

ಭ	ರ	ನ	ಭ	ಭ	ರ	
- ಉಉ	- ಉ-	ಉಉಉ	- ಉ ಉ	- ಉಉ	- ಉ-	ಉ-
ಜಾಗದ	ಭೋಗದ	ಕ್ಷರದ	ಗೇಯದೆ	ಗೋಟ್ಟಿಯು	ಲಂಪಿಸಿಂ	ಪುಗ

3. ಸ್ವರ್ಗರಾಮಾಲಾವೃತ್ತ :- (ಮ ರ ಭ ನ ಯ ಯ ಯ)

ಪ್ರತಿ ಹಾದದಲ್ಲಿ 21 ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ

ಮ ರ ಭ ನ ಯ ಯ ಯ ಎಂಬ ಆರುಗಣಗಳು ಒಂದು ಲಫು ಒಂದು ನುರು ಬರುತ್ತದೆ.

ಉದಾ :-

ಮ	ರ	ಭ	ನ	ಯ	ಯ	ಯ
— — —	- ಉ -	- ಉ -	ಉಉಉ	ಉ - -	ಉ - -	ಉ - -
ಕಾರುಣ್ಯಂ	ಗೆಯ್ಯಸ	ದ್ವಿಕ್ಷೇಯ	ನೇಸಗಿ	ಲನ ಜ್ಞ	ಶ್ರಿಯಾಮಾ	ಗಂವೇಂಪೇ

4. ಮಹಾಸ್ವರ್ಗವೃತ್ತ :- (ಸ ತ ತ ನ ನ ರ ರ)

೧೦. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

ಪ್ರತಿ ಪಾದದಲ್ಲಿ 22 ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ.

ನ ತ ತ ನ ನ ರ ರ ಗಣಗಳು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಗುರು ಬರುತ್ತದೆ

ಉದಾ:-

ನ	ತ	ತ	ನ	ನ	ರ	ರ	
UU -	- - U	- - U	UUU	U U -	- U -	- U	--
ಪರಿಸಂ	ಧಾನಾಕ್ಷೇ	ವಂದಂದ	ವಗಡಿ	ಸಂದಹಂ	ಕಾರಮೆ	ಲೀತ್ತೋ	ಕೃಷ್ಣಂ

5. ಮತ್ತೇಭ ವಿಕ್ರೀಡಿವೃತ್ತ :-

ಪ್ರತಿ ಪಾದದಲ್ಲಿ 20 ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ

ನ ಭ ರ ನ ಮ ಯ ಗಣಗಳು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಘು ಒಂದುಗುರು ಇರುತ್ತದೆ

ಉದಾ:-

ನ	ಭ	ರ	ನ	ಮ	ಯೆ
UU -	- UU	- U -	UUU	- - -	U - -
ಎನಗಂ	ವಾಂಡುಗ	ಮಿಲ್ಲಭೇ	ದಮಿಳೇ	ಯಂಪಚ್ಚ್ಛ	ಭಮಾಪಾಂ

6. ಶಾದೂಲ ವಿಕ್ರೀಡಿತವೃತ್ತ :- (ಮ ನ ಜ ಸ ತ ತ)

ಪ್ರತಿ ಪಾದದಲ್ಲಿ 19 ಅಕ್ಷರಗಳಿವೆ

ಮ ನ ಜ ಸ ತ ತ ಗಣಗಳಿಂದ್ದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುರು ಬರುತ್ತದೆ

ಉದಾ:-

ಮ	ನ	ಜ	ಸ	ತ	ತ	
- - -	UU -	U - U	U - -	- - U	- - U	-
ಇಂತೀಕಾ	ವ್ಯಮನೋ	ಲ್ಲಕೇಳ್ಳ	ವಿಭುದರ್	ಮ್ಯಬಚ್ರ್	ಕೊಂಡಾಡೆ	ಪೇ

ಮಾತ್ರಾಭಂದಸ್ಸು

ಮಾತ್ರಾ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಗಣ ವಿಂಗಡನೆ ಮಾಡುವುದು

ಉದಾ : ಮೂರು ಮಾತ್ರೀಯ ಗಣ, ನಾಲ್ಕು ಮಾತ್ರೀಯಗಣ ಏದು ಮಾತ್ರೀಯ ಗಣ ಮಾತ್ರಾ ಭೌಂದಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಭೌಂದಸ್ಸೋಪ್ರಕಾರಗಳೆಂದರೆ ಕಂದ, ಷಟ್ಟದಿ, ರಗಳೆ -----

ಕಂದಪದ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳು :-

- 1) ಕಂದ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳಿವೆ
- 2) 1 ಮತ್ತು 2 ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಾಧಿ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ
- 3) 3. ಮತ್ತು 4 ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಾಧಿ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ
- 4) 1. ಮತ್ತು 3 ಸಾಲುಗಳು ಸಮ ಇದರಲ್ಲಿ 4 ಮಾತ್ರೀಯಲ್ಲಿ 3 ಗಣಗಳಿರುತ್ತದೆ.
- 5) 2 ಮತ್ತು 4 ಸಾಲುಗಳು ಸಮ ಇದರಲ್ಲಿ 4 ಮಾತ್ರೀಯಲ್ಲಿ 5 ಗಣಗಳಿರುತ್ತದೆ
- 6) ಒಟ್ಟು 64 ಮಾತ್ರೀಗಳು ಇರುತ್ತದೆ

ಇದರ ವಿನ್ಯಾಸ 4 | 4 | 4

4 | 4 | 4 | 4 | 4

4 | 4 | 4

4 | 4 | 4 | 4 | 4

— | U - U | U UUU

ನೀನು | ಜ್ಞಾಡೆಲ್ಲ | ರೊಳರೆಮ

— UU | — UU | U - U | — UU | UU -
ಗೇನುಮ | ಲೋಮನ | ದೊಳಿಲ್ಲ | ದೆಂತನೇ | ಮನೇ

— UU | — UU | UUUU

೧೦. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ ಟೋನ್.

ಭಾನುವೆ ಸಾಲದೆ ಪಗಲೆನಿ

— | — UU | UUUU | — | — UU —
ತಾನುಂ ದೀವಿಗೆ ಗಳುರಿದೊ ತೇಂ ನಂ ದಿದೊಡೇಂ

ಷಟ್ಕಾದಿ ವಿಧಾನಜ್ಞ

1. ಶರಷಟ್ಕಾದಿ
2. ಕುಸುಮ ಷಟ್ಕಾದಿ
3. ಭೋಗ ಷಟ್ಕಾದಿ
4. ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಕಾದಿ
5. ಹರಿವಧಿನಿ ಷಟ್ಕಾದಿ
6. ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಕಾದಿ

1. ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಕಾದಿ :-

ವಿನ್ಯಾಸ 3 | 4 | 3 | 4
3 | 4 | 3 | 4
3 | 4 | 3 | 4 | 3 | 4 + ನುರು

UUU | UU — | — U | — —
ಲಲನೆ ಪಡೆದಿ ಯೆಚು ಮಂತ್ರಂ

UUU | UUUU | — U | — UU
ಗಳಲಿ ಮೊದಲಿಗೆ ನೀನು ನಿನ್ನಯ

UUU | — UU | — U | — UU | — U | UU — | —
ಬಳೆಯು ದಿಷ್ಟಿರ ದೇವ ಮೂರನೆ ಯಾತ ಕಲಿಭೀ ಮ

2. ಹರಿವಧಿನಿಷಟ್ಕಾದಿ :-

ವಿನ್ಯಾಸ :- 5 | 5 | 5 | 5
5 | 5 | 5 | 5
5 | 5 | 5 | 5 | 5 | 5 + ನುರು

— UU U | — UUU | — — — | — U —
ಎತ್ತುಣ ತು ರಂಗಮಿದು ಹೊಕ್ಕು ಮಾ ದೋಟಮಾ

— UUU | UUU — | — U UU | — U —
ತೊತ್ತಲದು ಶಿದುದು ವಾ ಲೈಕ್ ಮುನಿ | ಸಾಧನೇ

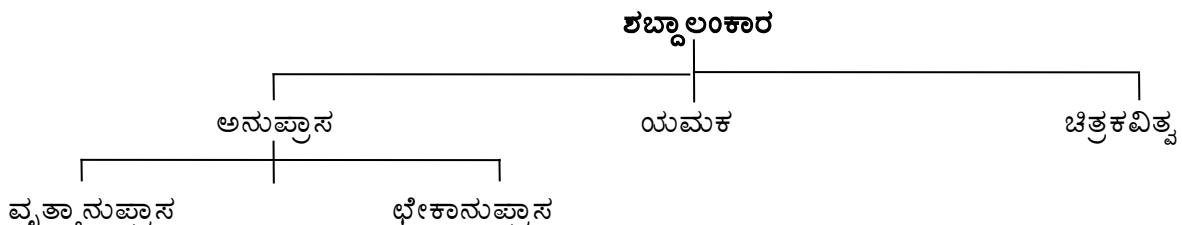
— U — | — U — | UUU — | UU — U | — U — | UUU —
ಹೊತ್ತು ಮಾ ರೈಪ್ಪುದೆಂ | ದನೆಗೆ ನೇ | ಮಿಸಿ ಹೋದ ನಬ್ಬಿಹಂ | ಕರೆಸಲಾ ಗಿ

ಅಲಂಕಾರ

ಅಲಂಕಾರಗಳಲ್ಲಿ 2 ವಿಧಗಳು

- 1) ಶಬ್ದಲಂಕಾರ
- 2) ಅಥಾಲಂಕಾರ

ಶಬ್ದ (ಅ) ಅಕ್ಷರಗಳ ಜೋಡನೆಯ ಚಮತ್ವಾರದಿಂದ ಕಾವ್ಯದ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೊಂದರೆ ಅದೇ ಶಬ್ದಲಂಕಾರ ಶಬ್ದಲಂಕಾರದ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವಿವರಿಸಬಹುದು

ಅಥಾಲಂಕಾರ:-

ವದಗಳ ಅಥ ಚಮತ್ವಾರದಿಂದ ಕಾವ್ಯ ಅಥವಾ ಮಾತಿನ ಸೌಂದರ್ಯ ಹೊಂದರೆ ಅದೇ ಅಥಾಲಂಕಾರ. ಇದರಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕದ ಅಲಂಕಾರಗಳಿವೆ. ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 6 ಅಲಂಕಾರಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

1. ಉಪಮಾಲಂಕಾರ
2. ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ
3. ಉತ್ಪೀಕ್ಷಾಲಂಕಾರ
4. ದೃಷ್ಟಿಂತಾಲಂಕಾರ
5. ಅಥಾಲಂತರನ್ಯಾಸಾಲಂಕಾರ
6. ಶೈಫಾಲಂಕಾರ

ಉಪಮಾಲಂಕಾರ :-

ಎರಡು ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಪರಸ್ಪರ ಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಮಾಲಂಕಾರ ಎನ್ನಲಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯ, ಉಪಮಾನ, ಉಪಮಾಚಕ, ಸಮನ್ವಯ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಬಹುದು

ಉದಾ : ಸೀತೆಯ ಮುಖ ಕೆಮಲದಂತೆ ಅರಳಿತು

ಉಪಮೇಯ	:- ಸೀತೆಯ ಮುಖ
ಉಪಮಾನ	:- ಕೆಮಲ
ಉಪಮಾಚಕ	:- ಅಂತೆ
ಸಮಾನ ಧರ್ಮ	:- ಅರಳುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯ ಮುಖವನ್ನು ಕೆಮಲಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಮನ್ವಯ }

ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ

ಉಪಮೇಯವನ್ನೇ ಉಪಮಾನವನ್ನಾಗಿ ರೂಪಿಸಿಕೊಲ್ಲುವುದೇ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ

ಉದಾ : ಸೀತೆಯ ಮುಖ ಕೆಮಲ ಅರಳಿತು

ಉಪಮೇಯ : ಸೀತೆಯ ಮುಖ

ಉಪಮಾನ : ಕೆಮಲದ ಹೂ

ಇಲ್ಲಿ ಉಪಮೇಯ ಹಾಗೂ ಉಪಮಾನ ಎರಡರಲ್ಲಿ ಅಬೇಧ ಕಲ್ಪನೆ ಇರುವರಿಂದ ಇದು ರೂಪಕಾಲಂಕಾರವಾಗಿದೆ

ಉತ್ಪೇಕ್ಷಾಲಂಕಾರ :-

ಉಪಮೇಯವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನು ಅಥವಾ ಸನ್ನಿಹೀಶವನ್ನು ಉಪಮಾನವಾದ ವಸ್ತುವನ್ನಾಗಿ ಅಥವಾ ಸನ್ನಿಹೀಶವನ್ನಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸುವುದೇ ಉತ್ಪೇಕ್ಷಾಲಂಕಾರ

ಉದಾ : ಸೀತೆಯ ಮುಖ ಕೆಮಲಪ್ಪೊ ಎಂಬಂತೆ ಹೋಳಿಯುತ್ತಿದೆ.

ಉಪಮೇಯ : ಸೀತೆಯ ಮುಖ

ಉಪಮಾನ : ಕೆಮಲದ ಹೂವು

ಸಮನ್ವಯ : ಇಲ್ಲಿ ಸೀತೆಯ ಮುಖವನ್ನು ಕೆಮಲದ ಹೂವು ಎಂಬುದಾಗಿ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ಉತ್ಪೇಕ್ಷಾಲಂಕಾರ

ದೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರ :-

ವರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಸಾದೃಶ್ಯದಿಂದ ಬಿಂಬ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಭಾವವು ತೋರಿ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ದೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರ ಎನ್ನುವರು

ಉದಾ: ಮಾತು ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಜಗಳವಿಲ್ಲ. ಉಂಟು ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ರೋಗವಿಲ್ಲ

ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸಾಲಂಕಾರ :-

ಒಂದು ವಿಶೇಷ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ವಿಶೇಷ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುವುದೇ ಅರ್ಥಾಂತರ ನ್ಯಾಸಾಲಂಕಾರ ವೇನಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾ:- ಆತನು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸಾಫ್ತ ಪಡೆದು ಉತ್ತೀರ್ಣನಾದನು. ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯೊಂದು ಲೇಕ್ಕವೇ ?

ಶೈಳಾಲಂಕಾರ :-

ಒಂದು ಪದವು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥಕೊಡುವಂತಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಪದಕ್ಕೆ ಶೈಳಾಲಂಕಾರ ಎಂದು ಹೆಸರು ಇಂತಹ ಶೈಳಾಧರಗಳನ್ನು ನೀಡಬಲ್ಲ ಪದಗಳಿರುವ ಅಲಂಕಾರವನ್ನು ಶೈಳಾಲಂಕಾರ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಪತ್ರ ಮತ್ತು ಕೆದಲ್ಲಿಯವ ಅಲಂಕಾರಗಳ ಪಟ್ಟಿ

ಉಪಮಾಲಂಕಾರ :-

- ಭೀಮ ದುರ್ಯೋದನರು ಮದಗಜಗಳಿಂತೆ ಹೋರಾಡಿದರು.
- ಒಳಗಿನ ಮಂದಿ ಗುಂಡು ಹೊಡಿಸಿದರೋ ಮುಂಗಾರಿಸಿಲ ಸಿಡಿದ್ದಾಂಗ
- ಸಿಡಿಲ ಸಿಡಿದ್ದಾಂಗ ಗುಂಡು ಸುರಿದಾವ
- ನೀಚರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರವು ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲೆರದಂತೆ
- ಸತಿಪತಿಗಳೊಂದಾಗದವನ ಭಕ್ತಿ ಅಮೃತದೊಳು ವಿಷ ಬೆರೆಸಿದಂತೆ
- ಮರನ ಸೇರಿದ ಮಕ್ಕಳ ನಂತೆ
- ಅಂದಣವನೇರಿದ ಸೊಣದನಂತೆ
- ನುಡಿದರೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತೆ
- ನುಡಿದರೆ ಸ್ವರ್ಪಿಕದ ಸಲಾಖೆಯಂತೆ
- ನುಡಿದರೆ ಮಾಣಿಕ್ಯದ ದೀಪಿಯಂತೆ
- ಬಳಾರಿಯ ಮನೆಯಂ ಪರಕೆಯ ಕುರಿಯ ಪಗಿಸುವಂತೆ

ರೂಪಾಲಂಕಾರ

ಮಾರಿಗೊತ್ತಾ ಮಾಯ್ತು ನಾಳಿನ ಭಾರತವು

ಅಳ್ಳಿರಯುತ್ತಿಪ್ಪ ಎಮ್ಮೆ ಒಡಲ ಬೇಗೆಯ ಬೆಂಕಿಯುರಿ ನಿನ್ನನರಿಯದೆ ಹೇಳಿ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ತ

ಗಾದೆ ಮಾತುಗಳು

ಗಾದೆ ವೇದಕ್ಕೆ ಸಮನಾದದ್ದು, ಗಾದೆಯು ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಅನುಭವದ ನುಡಿಯಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ವೇದ ಸುಳಾಗದು ಎಂಬ ಮಾತಿನಂತೆ ಗಾದೆಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಮಹತ್ವದ ಸಾಧನ ಹೊಂದಿದೆ.

ಚಿಂತೆಯೇ ಮುಪ್ಪು ಸಂತೋಷವೇ ಯೋವನ :-

ಚಿಂತೆ ಎಂಬುದು ಮನುಷ್ಯನ ದುಃಖಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಚಿಂತೆ ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಸುಡುತ್ತದೆ. ಚಿಂತೆಯೇ ತಾರುಣ್ಯದಿಂದ ಮುಪ್ಪನ್ನು ತರುತ್ತದೆ, ಚಿಂತೆಯೇಯಿಂದ ಮಾನವನು ದೈಹಿಕವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲದೇ ಆರೋಗ್ಯದಲ್ಲಿ ಕುಗ್ಗಿಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಸಂತೋಷವು ಮನುಷ್ಯನ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಅಹಲಾದ ಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ನೆಮ್ಮೆದಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯ ಸಂತೋಷವಾಗಿದ್ದರೆ, ವೃದ್ಧಾವೃದಲ್ಲಿರೂ ತಾರುಣರಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮನುಷ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗಿ ಸಂತಸದಿಂದ ಜೀವಿಸಿದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲದವರಗೆ ಬದುಕಬಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ಗಾದೆಯ ಶಿರಾಗಿದೆ.

ಕಟ್ಟಿಪುದು ಕೆಲಿಣ ಕೆಡಿಸುಪುದು ಸುಲಭ

ಮನುಷ್ಯನ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಧನೆಮಾಡುವಾಗಲೇ, ಒಂದುವಸ್ತುವಿನ ತಯಾರಿಕೆಯಲ್ಲಾಗಲೇ, ಅಥವಾ ಕಟ್ಟಿಡದ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ತುಂಬಾಶ್ರಮ ಪಡೆಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಿರಂತರ ಪರಿಶ್ರಮದಿಂದ ಒಮ್ಮದು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ

ಅದರೆ ಅದನ್ನು ಕೆಡಿಸುಪುದು ತುಂಬಾ ಸುಲಭ ಕಟ್ಟಿದ ಕಟ್ಟಿಡವನ್ನು ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಮು ಮಾಡಬಹುದು, ಅಮೇರಿಕಾದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಕಟ್ಟಿಡವನ್ನು ಉಗ್ರಗಾಮಿಗಳು ಕೆಲವೇ ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಸಮು ಮಾಡಿದರು.

ಕುಂಬಾರನಿಗೆ ವರ್ಷ ದೊಣಿಗೆ ನಿಮಿಷ ಎಂಬ ಗಾದೆಯು ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾದೆಗಳು ಪಟ್ಟಿ

1. ಅತಿ ಆನೆ ಗತಿಕೇಡು
2. ಉಂಟಬಲ್ಲವನಿಗೆ ರೋಗವಿಲ್ಲ ಮಾತುಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಜಗಳವಿಲ್ಲ
3. ಕೋಪದಲ್ಲಿ ಕೋಯ್ಯ ಮಾನು ಮತ್ತೆ ಬಂದಿತೆ
4. ಸತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿಲ್ಲ, ಸುಳಿಗೆ ಸುಖವಿಲ್ಲ
5. ಶಕ್ತಿಗಿಂತ ಯುಕ್ತ ಮೇಲು
6. ಮಾತೇ ಮುತ್ತ ಮಾತೇ ಮಾಲ್ಯ
7. ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಚೆಲ್ಲಾಟಿ ಇಲೀಗೆ ಪ್ರಾಣಸಂಕಟ
8. ಹೆತ್ತತಾಯಿ, ಹೊತ್ತನಾಡು ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲು

ಪ್ರಬಂಧ

ಪ್ರಬಂಧವು 3 ಹಂತಗಳಿಂದ ಕೊಡಿರುತ್ತದೆ.

ಪೀಠಿಕೆ	: 4-5 ಸಾಲು
ವಿಷಯಬೇಳವಣಿಗೆ	: 10-12 ಸಾಲು
ಉಪಸಂಹಾರ/ಮುಕ್ತಾಯ	: 4-5 ಸಾಲು

ಮಾದರಿ ಪ್ರಬಂಧ

ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ

ಪೀಠಿಕೆ : ಭಾರತವು ನನಾತನ ಧರ್ಮದ ನೆಲೆವಿಂಡು, ಸಾಧುಸಂತರ, ಖುಟಿಮುನಿಗಳ ತಪೋನಾಡು ಪವಿತ್ರ ನದಿಗಳ ಮಣಿದ ಬೀಡು ಎಂಬ ಅಭಿದಾನಕ್ಕೆ ಹಾತ್ರವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದೇ ದೇಶವು ವಿಶ್ವದ ಕೊಳಕು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವುದು ವಿಷಯಾಂಶವೇ ಸರಿ. ದೇಶದ ಈ ಮಾಲಿನ್ಯವನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛಭಾರತ ಅಭಿಯಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯೋಣ.

ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ : ಸ್ವಚ್ಛಭಾರತ ಅಭಿಯಾನವು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರಮೋದಿಯವರ ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿಂದಾಗಿದೆ. 2014ರ ಗಾಂಧಿಜಯಂತಿಯಂದು ಮಾನ್ಯ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡಿದರು.

ನಮ್ಮ ಮನೆ, ಶಾಲೆ, ಆಸ್ತ್ರ, ಅಂಗಡಿ, ದೇವಾಲಯ, ರಸ್ತೆಗಳು, ಉದ್ಯಾನವನಗಳು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಚಾರಿ ವಾಹನಗಳಾದ ಬಸ್ಸು, ರೈಲುಗಳು, ನಿಲ್ದಾಣಗಳು ಮುಂತಾದ ಯಾವುದೇ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿತುವುದೇ, ಮಾಲಿನ್ಯರಹಿತಗೊಳಿಸುವುದೇ ಸ್ವಚ್ಛಭಾರತ ಅಭಿಯಾನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಕನ್ನಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ, ಗುಜರಾತಿನಿಂದ ಅಸ್ಸಾಂವರೆಗೆ ಹರಡಿದ ವಿಶಾಲವಾದ ಭರತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ. 128 ಕೋಟಿಗೂ ಮೀರಿ ಬೇಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಈ ಉಪಲಂಡವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛವಾಗಿಸುವುದು ಭಗೀರಥ ಪ್ರಯತ್ನವೇ ಸರಿ, ಆದರೆ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನಾಗರೀಕನೂ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ

ಪ್ರಮಾಣಿಕವಾಗಿ ತೊಡಿದರೆ “ಸ್ವಚ್ಛಭಾರತ” ಕನಸು ನನಸಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಆಶ್ಚರ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ನಾವು ಸ್ವತಃ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ಹಾಲಿಸುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ, ಸೆರೆಹೊರೆಯವರಿಗೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಹೇಳಿ ಜಾಗ್ರತ್ತಿ ಮೂಡಿಸಬೇಕು.

“ಅಟಿಜೆಟಿಟಿಫಿಝ್ ನ ಟೆಂಪ್ಲೂ ಈತ ಉಡುಟಿಫಿಫ್” ಎಂಬಂತೆ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯಿದ್ದರೆ ದೇವರುಗಳು ನೆಲಸುತ್ತಾರೆ. ಎಂಬುದು ನಾಣ್ಯಾಕ್ರಿ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯಿದ್ದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ವರ್ದನೆಯನ್ನು ಸಂಪತ್ತು, ನಮ್ಮದಿ, ಶಾಂತಿ, ನಮ್ಮದಿ ತಾನಾಗಿಲೇ ನೆಲೆಸುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದಲ್ಲಾಗಲೀ, ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು

ಕಾಷಾಡುವ ಉಸ್ತುವಾರಿ ವಹಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಿನ್ನಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರುನಗರವು “ಅಟಿಜೆಟಿಫಿಫಾಫ್”

“ಸ್ವಚ್ಛನಗರ” ಎಂಬ ಖ್ಯಾತಿಗೆ ಹಾತ್ರವಾಗಿರುವುದು ಮೈಸೂರಿಗರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸಂತನ ತಂದಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ಪ್ರತೀಕ್ರಿಯೆ, ತಾಲ್ಲೂಕು, ಜಿಲ್ಲೆ, ರಾಜ್ಯ ಸ್ವಚ್ಛಗೊಂಡರೆ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಸಾಕಾರಗೊಳ್ಳುವುದು.

ಉಪನ್ಯಾಸಕರ: ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನವು ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲ. ಅದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸೈಹಿತರೆ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಗಾಂಧಿಜಯಂತಿಯಂದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೇ ಪ್ರತಿದಿನವೂ

ಸ್ವಚ್ಛತೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸೋಣ, “ಸ್ವಚ್ಛಭಾರತ ನಮ್ಮ ಭಾರತ” ಎಂದು ಜಂಗತಿಗೆ ಸಾರೋಣ.

ಪ್ರಬಂಧ ವಿಷಯಗಳು

- ಸಮೂಹ ಮಾರ್ಧಮನಗಳು
- ಕಂಪೌಟರ್‌ನ ಉಪಯೋಗ
- ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸ್ಥಾಪಿತದ ಪರಿಣಾಮಗಳು
- ಕ್ಷೀರಭಾಗ್ಯ
- ಅಕ್ಷರದಾಸೋಹ
- ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ
- ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ಉಪಯೋಗ
- ಬಾಲಕಾರ್ಮಿಕ ಪದ್ಧತಿ

ಪತ್ರ ಲೇಖನ

ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಪತ್ರದ ಮಾದರಿ

ಇಂದ

ರವರಿಗೆ

ಮಾನ್ಯರೇ,

ವಿಷಯ :— _____

ಕ್ರ	ಮೇಲ್ಮುಂಡ	ವಿಷಯಕ್ಕೆ	ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ	ತಮ್ಮಲ್ಲಿ	ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ
_____	_____	_____	_____	_____	_____

೧೦. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ್ತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೋಳ್ಳುಗಾಲ ಟೋನ್.

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ

ನಾನ್ :

ದಿನಾಂಕ:

ಇಂತಿ ತಮ್ಮ ನಂಬುಗೆಯ

ಎಂ. ಶಾಂತರಾಜು (ಮಾಯಾಸುತ್ತ), ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆ, ಕೋಳ್ಳುಗಾಲ ಟೋನ್.

ನೀವು ಮೈಸೂರಿನ ಕುವೆಂಪುನಗರದ ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಯ 10ನೇ ತರಗತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸುಮತಿ/ಸುಮಂತ್ರೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಸುಸಜ್ಜಿತ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ನಿಮ್ಮ ಶಾಸಕರಿಗೆ ಪತ್ರಪೂರ್ವಂದನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

ಇಂದ,

ಸುಮತಿ/ಸುಮಂತ್ರೆ

10ನೇ ತರಗತಿ

ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ

ಕುವೆಂಪುನಗರ ಮೈಸೂರು

ರವರಿಗೆ,

ಮಾನ್ಯಶಾಸಕರು

ಮೈಸೂರುಕ್ಕೇತ್ತ

ಕನಾಟಟಿಕ ಸರ್ಕಾರ

ಮಾನ್ಯರೇ

ವಿಷಯ : - ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಗ್ರಂಥಾಲಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ

ಈ ಮೇಲ್ಮೈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುವುದೇನೇಂದರೆ ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಾಲಯದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾದ ನಿಮಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಕರವಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಗೆ ಸುಸಜ್ಜಿತವಾದ ಗ್ರಂಥಾಲಯಪೂರ್ವಂದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಜ್ಞಾನಾಜ್ಞನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ವಂದನೆಗಳೊಂದಿಗೆ

ಸ್ಥಳ : ಮೈಸೂರು

ದಿನಾಂಕ: 5-1-2016

ಇಂತಿ ತಮ್ಮ ನಂಬಾಗೆಯ

ಸುಮತಿ/ಸುಮಂತ್ರೆ